

**ELŐFIZETÉS**

**HELYBEN:**  
Egy évre ..... 24 korona  
Egy hónapra ..... 2 korona

**VIDEKEN:**  
Egy évre ..... 28 korona  
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

**HIRDETESEK:**

4-8 soros betűkért egyszerször 20 fill.  
Ez a díj a következőkben is érvényes:

Égyetlen sorra 10 fill.

# ARADI KÖZLÖNY

**POLITIKAI NAPILAP.**

**SZERKESZTŐSÉG:**

Aradi és csanádi egyesült  
vasutak palotájában.  
TELEFON-SZÁM: 357.

**KIADÓHIVATAL:**

Aradi Nyomda Részvénytársaság.  
József főherceg-ut. 22. sz.  
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:  
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, február 7.

**Mai számunk főbb közleményei:**

- Vezérolk: A beteg Arad.  
Megszavazták az ujoncokat.  
A butorszövetkezet főművésze.  
Csanády altábornagy Aradon.  
Déryné Ifjasszony.  
Leégett elevátor.  
Csanádmegye dolgal.  
Arad — 4000 emberé.  
Schratt, Bachrachné és a Róza.  
Amiről beszélnek.  
Wekerle lemond.  
Félfoltra vert lapszerkesztő.  
Beszú Polónyiért.  
Társa: Bál előtt. Irta: E. G. Bonheur.

## A beteg Arad.

Arad, február 6.

Egyik beteges jelensége Aradnak, hogy nem tud egyenletesen, céltudatosan fejlődni. Az építkezés, a forgalom összezsugorodik egy keskeny utzalagra, annak is egyik oldalára, s ebből a zsákutcából nem tud kivergődni. Egyetlen utvonalon fejlődik ki az üzleti élet, a lakáskereslet, a kávéházi forgalom. Ez az egy vonal mértföldmérő lépésekkel halad előre, a város többi része pedig csiga tempóban követi. S ennek a beteges jelenségnek legszomorubb hatása, hogy azokat, akik erre az arasznyi forgalomra rá vannak utalva, az üzlet tulajdonosokat valósággal kiszolgáltatja a háziurak önkényének, a kik tetszésük szerint emelik a béreket a végtelenségig.

Ezzel a kórtünettel foglalkozni kell, mielőtt az egész kereskedelemre veszedelmet hozna. Foglalkozni kell a helyzet és az adatok vizsgálatával, habár a sta-

tisztika hiánya erősen megnehezíti is a következtetést.

Aradon elsőrendű, az utcai forgalomra utalt üzlet csak a következő helyeken állhat meg: *Andrássy-tér, Szabadság tér.* Ehhez legfőleg a József főherceg utnak egyik oldalát lehet hozzávenni. És ezen a kis darabon is oly aránytalanul oszlanak meg a boltbérek, hogy az összehasonlítás szempontjából is érdekes.

A legdrágább rész a Minorita-templomtól a Központi szállóig terjedő rész. Ezen a részen például egy harminc négyszög méternyi bolthelyiségért 5600 korona bért fizetnek. Ötven négyszög méter kiterjedésű bolt bérét a legjobb esetben is hat-ezer koronára lehet tenni. Ezen a részen egy négyszög méter bolthelyiség ára százszáznyolcvan korona között váltakozik. A boltbérek emelkedésére pedig jellemző, hogy üzlethelyiséget, a melyet azelőtt 2600 koronáért adtak ki, 4—5 év előtt kettévágtak, s ma e két üzlethelyiségért külön fizetnek 2400—2600 koronát.

Utána következik a Nádasdy-palotától a Templom-utcaig terjedő vonal, amely osztályba belesik az Atzél Péter-utca, s az Andrássy-térnek a Központi szállótól a Széchényi utcáig terjedő része is. Az Andrássy-térnek ezen részén egy harminc-harmincöt négyszög méternyi bolthelyiség kétezer korona; egy másik, negyven négyszög méternyi helyiség háromezer korona. Nyolc-tíz év előtt ezen a részen ugyanezek a bolthelyiségek 700—1000 koronába kerültek. Egy négyszög méter ára itt 60—100 korona körül váltakozik.

A harmadik sorba kerülnek a Szabadság-tér boltjai. Már itt óriási az eltérés

az előbbiekkal való összehasonlításnál. Egy ötven négyszög méternyi bolthelyiség ára például a Szabadság-téren átlag háromezer korona; az Andrássy-tér forgalmasabb oldalán legalább 6—7000 korona. Tíz év alatt azonban a boltbérek ezen a részen is legalább száz perccel emelkedtek.

Átlagban még a Szabadság-tér mögött van az Andrássy-tér másik oldala a Tabajdy Károly utcáig, mert azon túl már nincsenek üzlethelyiségek. Ezen az utvonalon például egy harminc-harmincöt négyszög méteres bolt évi bére, raktárral együtt 2000—2600 korona, míg a vele szemben levő oldalon ez az üzlet legalább is kétszer annyit fizet. Az igaz, hogy ez az oldal ugyszólván teljesen néptelen része a fővonalnak.

Az üzletek évi bére tehát négyszög méterenként

|                                                  |            |
|--------------------------------------------------|------------|
| a minorita-palotától a Központi ig               | 100—180 k. |
| az Andrássy-tér forgalmas oldalának többi részén | 60—100 k.  |
| a Szabadság-téren                                | 40—70 k.   |
| az Andrássy-tér másik oldalán                    | 30—60 k.   |

A mellék utcákban levő bolthelyiségek ára, még azoké is, a melyek a fővonalba nyílnak, ennél sokkal kisebb. Azonban a közönség ma annyira a főtérhez van kötve, hogy elsőrendű üzlet ezen utcákba nem mehet.

Igy áll tehát a helyzet: a városnak egyetlen-egy utvonala van, ahol nagyobb üzlet felelhet; ez az utvonala is a forgalom tekintetében négy részre szakad, a

## Bál előtt.

Irta: E. G. Bonheur.

*Az asszony* csinos, elegáns és imádja a férjét.

*Az ur* intelligens, gavallérmodoru, bálványozza a feleségét. Tíz hónap óta élnek zavartalan boldogságban. Reggel ő nagysága levelet kapott, amelyben legjobb barátja egy jelmez ünnepélyre hívja meg. *Az asszony* nagyon szeretne elmenni, de tudja, hogy a férje irtózik a társaságtól. *Az asszony* azt a ruhát hordja, amelyben férjének a legjobban tetszik. *Az asszony* a férj kedvenc ételei vannak.

*Az ur* (félórával megkésett): Bocsáss meg drágám, de Lucien feltartóztatott.

*Az asszony* (duzzogva): Biztosan whistet játszottál? Szegény feleséged persze ezalatt itthon aggódott. Legalább lásd be a bűnödöt.

*Az ur*: Belátom és bocsánatot is kérek. De mi van ebédre gyermekem? Éhes vagyok, borzasztó éhes.

*Az asszony*: A kedvenc ételeidet főztük.

*Az ur*: Oh!

*Az asszony*: Fűrj!

*Az ur*: És ilyenkor kések meg!

(Asztalhoz ülnek. Csend.)

*Az asszony*: Izlik?

*Az ur*: Kitérő!

*Az asszony*: Mit csinál Lucien? Oly rég láttam.

*Az ur*: Meghívtam holnapra ebédre.

*Az asszony*: Ennek örülök.

*Az ur*: És mert olyan jókedvű vagy, mindjárt mesélek is valamit neked.

*Az asszony*: Mit édesem?

*Az ur*: Ma megvettem azt a képet, ami oly régóta tetszik neked.

*Az asszony*: Azt a drága képet! De ha örömed telik benne? (Szünet) ... En is akartam valamit mondani ... Mi is volt az? Igen! Találd csak ki, ki irt ma neked?

*Az ur*: Nos?

*Az asszony*: Claire. Tudod Claire, aki annyira szeret téged, aki mindig rólad ábrándozik.

*Az ur*: Oh, óh! És mit irt Claire?

*Az asszony*: O ... igen ... egy jelmez bált rendez.

*Az ur*: Igen?

*Az asszony*: És minket is meghívtott. Bál lesz, aztán souper ...

*Az ur*: Megirtad már, hogy nem megyünk el?

*Az asszony*: Nem megyünk el? De hisz az lehetetlen.

*Az ur*: Kedves gyermekem ...

*Az asszony*: Claire, aki téged annyira kedvel ...

*Az ur*: Kérlek szépen, minden szó fölösleges. Tudod, hogy nem megyek bálókba.

*Az asszony*: De ezt a bált Claire rendezi.

*Az ur*: De azért táncolni is fognak.

*Az asszony*: Hát voltál már olyan bálon, ahol nem táncoltak?

*Az ur*: Ha olyat tudnék, arra elmennék.

*Az asszony* (vidámságot tettet): Milyen féltékeny vagy. Hisz én is nagyon féltékeny vagyok, mert szeretlek ... De te ... Pedig a képért sem szóltam, a kedvenc ételeidet főztem.

*Az ur*: Most már tudom is, hogy miért.

*Az asszony*: Rossz vagy ... gonosz vagy ... Ugy élek, mint egy rab. (Keservesen zokogva a szomszéd szobába megy.)

*Az ur* (mérgeledik, szemrehányással illeti magát, de azért mégsem akar elmenni a bála. Hirtelen észbe jut valami és az ajtón kopog): Ne sirj, fiam! Majd megmondoljuk még azt a dolgot.

*Az asszony* (másnap délben, amikor az ur megint megkésett): Oh, ez nagyon csinos szokás.

*Az ur* (hirtelen ötlettel): Ha tudnád, hogy miért késtem el? Davronnéval találkoztam!

*Az asszony* (gunyosan): A szép Davronnéval?

melyek legutolsójában is tulmagasak a bérek; és ezen az utvonalon évről-évre harminc-negyven százalékkal emelkednek a boltbérek. Akiknek ezen az utvonalon kell állaniok, azok kénytelenek a magasabb boltbért is megfizetni, s olyan új üzlet, a mely a passage-re számít, csak akkor létesülhet, ha ezen a kis utvonalon levő helyiségek valamelyike megüresedik, s azt, a nagy verseny miatt, kétszeres áron kiveheti.

Ezekben rámutattunk az üzletbérek rohamos emelkedésére és aránytalanságaira. S bizonyos, hogy egy-két év múlva a bérek minden részen emelkedni fognak, a nélkül, hogy az egymáshoz zsufolt üzlettulajdonosok valamit tehetnének ellene.

Ezen a városnak kell segíteni azáltal, hogy a mostani forgalmi vonalak mellett új, a mostaniakból kiinduló forgalmi vonalakat fejleszt s lehetővé teszi, hogy ott is üzleti élet keletkezzék. A megvalósításra váró középületek a ma még kevésbé élénk vonalakra kerüljenek s főként a főtér felső részeinek fejlesztésével, utca-közönségének szaporításával meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a kereskedő ne legyen rabja egy utca-ketrecnek, s hogy a város ne csak egy vonalán fejlődjék.

Egészséges várospolitikát nem elégzik meg azzal, hogy évente néhány palotával gyarapszik, pár aszfaltozott uttal többje lesz, hanem az a fő célja, hogy a város egységesen, minden irányban épüljön, gyarapodjék és hogy a polgárok vállairól levegye a terheket, a melyeket az egészségtelen, rendszertelen fejlődés hárt rájuk.

## Megszavazták az ujoncokat.

### Elkésett interpellálók.

(A képviselőház ülésén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 6.

Teljesen üres padok előtt nyitotta meg *Justh Gyula* elnök az ülést, amely különben alighanem igen rövid lesz, mert csak az ujoncmegajánlásról szóló javaslat van a napirendjén. Ezenkívül interpellációkat mondtak volna el ma: *Hermann Ferenc* a takarmányok hamisí-

tása dolgában, *Szász József* a köztisztviselők eladósodása és a hitelszövetkezetek megrendszabályozása, *Szmrecsányi György* a Slovensky Tsidenik című hetilap igazgatási tárgyában az igazságügyminiszterhez és a budapest—zsolnai vonalon előforduló forgalmi zavarok tárgyában a kereskedelmi miniszterhez és *Brediceanu Koriolán* a németbogsáni választás tárgyában a belügyminiszterhez. Az indítványkönyvbe is történt bejegyzés: *Lázár Pál* a kataszteri fölmérések műszaki nyilvántartásának retormja ügyében akar indítványt tenni. Az indítvány megokolása a február 15-iki ülésen fog megtörténni.

(Mindenképp megszavaztatják.)

A napirend első pontját a közös hadsereg, haditengerészet és a honvédség ujonclétszámának az 1907. évre való megállapításáról szóló törvényjavaslat harmadszori megszavazása képezte. Ezután az ujoncmegajánlásról szóló javaslat került sorra.

*Bakonyi Samu*: A függetlenségi párt elvei fentartásával az átmeneti időre való tekintettel megszavazza a javaslatot s azt a véderőbizottság nevében elfogadásra ajánlja.

Sem ehhez a javaslathoz, sem a honvédelmi miniszter jelentéseihez nem akadt hozzászóló s így azokat egyhangulag megszavazták.

(Elmaradt interpellációk.)

Elnök: Ezzel az ülés napirendje ki is merült. Következnek az interpellációk. De előbb megállapítja a holnapi ülés napirendjét. A ma megszavazott javaslat harmadszori olvasásán kívül sorra kerül a munkásbiztosításról szóló javaslat.

Ezután sorban olvasták az interpellálók neveit:

- Hermann Ferenc!
- Nincs itt!
- Szász József!
- Nincs itt!
- Szmrecsányi György!
- Nincs itt!

Ekkor ugyanis még csak fél tizenegy óra volt s a képviselők nem számítottak arra, hogy ilyen korán megkezdődik az interpellációk tárgyalása. Az elnök vállat vont:

— Minden képviselő tartozik már az ülés elején jelen lenni. Ha nem teljesíti a kötelességét, elesik ma a szólás jogától.

(A németbogsáni választás.)

A negyedik interpelláló képviselő, *Brediceanu Koriolán* aztán beszélhetett. A németbogsáni választás dolgában intézett interpellációt a kormányhoz. A belügyminiszter egész csendőrhadsereget küldött Németbogsánba.

Kérdi befolyásolni akarja ezzel a választás lefolyását?

*Az ur* (nehány napig csak Bavronnéről beszélt. Nyolc nappal a bál előtt megkérdezi az asszonyt): Voltál a szabómnál? A Mefisztó-jelmezt meg kellene már rendelni.

*Az asszony*: A te eszed is csak a mulatságon jár.

*Az ur*: De kérlek . . .

*Az asszony*: Mindig a bál és újra csak a bál! Én persze mellékes vagyok. Nem voltam a szabómnál, de igenis voltam az orvosnál, aki úgy találta, hogy gyengélkedem és nyugalomra van szükségem.

*Az ur*: Nos és?

*Az asszony*: Korán kell lefeküdnöm, nem szabad társaságba járnom és táncolni sem szabad.

*Az ur*: És a bál?

*Az asszony* (ingerülten): Ha el akarsz menni, hogy Davronnéval táncolj . . .

*Az ur*: Én csak miattad akartam elmenni.

*Az asszony*: Miattam? Én legszívesebben itthon maradok! Én nem fiirtölök, mint bizonyos asszonyok! Legjobb szeretek itthon lenni . . .

*Az ur*: Akkor majd kettesben leszünk . . . (sajnálkozást tetetve) . . . itthon.

*Andrássy Gyula gróf*: Küldött csendőrséget Német-Bogsánba, de azért, hogy a román jelölt érdekében folyó terrorizmust megakadályozza. Ezt megtette s ezentul is így fog cselekedni. Utasította azonban a csendőrséget, hogy a választásba ne folyják be.

*Brediceanu Koriolán*: Örömmel tudomásul veszi a választ s elvárja, hogy minden így is fog történni.

Ezután az elnök az ülést negyed tizenkét órakor bezárta.

## A butorszövetkezet főművésze.

Becsapott főhercegnő.

### Besnyő ur panamázik.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Másfél esztendővel ezelőtt történt, hogy az „Aradi butorkészítő iparosok szövetkezetének” kirakatában egy szép napon megjelent vagy kétszáz darab silány és értéktelen mázolmány. Valami *Besnyő Béla* nevű alak hozta a dicső műtárgyakat, kiváló szemérmertlenséggel hirdetvén, hogy ő az államilag segélyezett Besnyő-féle főiskola művészeinek képeit akarja a művelt közönségnek beadni. Az *Aradi Közlöny* annak idején alaposan leleplezte a derék művészt, mire a Butorszövetkezet igazgatósága — amelynek már akkor is szenvedélye volt a nyilatkozás — nagyon felháborodott azon, hogy mi az ő önzetlen kulturmunkájukba gázolunk. Volt bátorságuk azt hirdetni, hogy a képviselőkkel egy „állami festőiskola” fiatal tehetségeit támogatják, míg aztán ki nem derült, hogy az egész dolog csak *Besnyő és Székely* urak kisdud üzlete — a közönség és a művészet rovására.

*Besnyő Béla* ur legujabb ügyeiről érdekes híradást közöl a *P. H.* A hír szerint *Besnyő* sohasem volt festő, sőt ellenkezőleg, a tisztesszatócsi pályán működött. Ez azonban nem gátoolta abban, hogy a király unokáját, *Erzsébet* főhercegnőt alaposan fel ne ültesse. Ime az eset:

Lehet-e annál kacagtatóbb dolog, — írja a *Pesti Hirlap* — ha egy fővárosi szatócs a még nem is létező magyar királyi művészeti akadémia igazgatója címet véve fel s egyuttal festőművésznék deklarálva magát, — az általa albertletbe festetett mázolásokot egy főhercegnőnek adja el, mint a „magyar művészet alkotásait.” Ugyanez az alak megteszi azt, hogy az általa soronként megfizetett vidéki lapreklámok fölé ismert fővárosi lapok címét ragasztja és ezt kötetbe összegyűjtve, mint elismerő nyilatkozatokat mutogatja a vidéki városok közönségének. Itt közöljük a hozzáánk beérkezett levelet csaknem szósz szerint:

A becsapott levelezőlap bizonyítéka annak, hogy *Besnyő ur Székesfehérvár* közönsége, valamint az ottani főhercegi udvarnál mint festőművész mutatkozott be.

A levelezőlapra ragasztott s egyik fehérvári lapból kivágott hír így szól:

„*Illusztris* vendége volt vasárnap a *Besnyő* kiállításnak. Délután 5 órakor *Erzsébet* főhercegnő férjével, *Lichtenstein* Alajos ulánuskapitánnyal meglátogatta a tárlatot és a kiállított képeket megszemlélve, majd egy órát időzött a kiállításon. Figyelemmel kísérte *Besnyő Béla* festőművésznék felvilágosító magyarázatát. Különösen megnyerte a főhercegasszony tetszését *Besnyőnek* egy „Balaton táj” c. és *Manhartnak* egy női tanulmányfőt ábrázoló képe. Ezeket a hercegasszony meg is vásárolta. Távozásakor úgy *Erzsébet* főhercegnő, mint *Lichtenstein* Alajos herceg megköszönte *Besnyőnek* a kalauzólást és őszinte megelégedésüknek adtak kifejezést a látottak felett.

Tessék elképzelni, hogy *Besnyő ur* „művészi magyarázatokat” tartott *Erzsébet* főhercegnőnek. A velünk szemben anélkül is elfoglalt osztrák főhercegnő milyen véleménynyel ezek után a magyar művészekről s egyáltalán a magyar művészetről? S méltóztassék még

elképzelni, milyen véleményvel lesznek azok a körök a magyar művészetről, kiknek Erzsébet főhercegnő a Besnyő urtól vásárolt képeket megmutatja? Besnyő ur ez idő szerint Ungvár városát boldogítja művészeti kiállításával (melynek műdarabjait átlag három koronáért állítatja elő képes levelező-lapok és színes illusztrációk felhasználásával)

Besnyő ur — így végzi a levélíró — nem mint kereskedő, hanem legfőképpen mint „művész” szolgált rá a megrovásra, mivel ő a művésznek nevével s magával a festőművészettel él vissza, amennyiben a mások által festett képek alá a maga nevét írja és magát mindennél festőművésznek mutatja be, holott még három évvel ezelőtt *kreialeros volt a Vadászcában*. Az ilyen minden nemes intézményt és eszmét meghurcoló elemeket ártalmatlanná kell tenni.

Elmondtuk mindezeket a nagyközönség okulására De sajnos, közönségünk mégis kapva kap az értéktelen olcsó mázolásokon, azaz ámitva magát, hogy „eredeti” műalkotást vett.

Eddig a P. H., amely egyenesen a hatóságokat szólítja fel a Besnyő-féle alakok lefűlésére. Aradon már nincs is erre szükség. Az aradi művészársaság erősen örökdi, hogy a művészet rovásán élőködő kétes existenciák az aradi közönséget fel ne ültethessék. Es a nagyközönség előbb utóbb szintén be fogja látni, hogy az e fajta „művészek” munkái inkább alkalmasak a falak eléktelenítésére, mint diszítésére.

## Leégett elevátor.

Egymillió korona kár.

### Óriási tűz Fiumében.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 6.

Az éjjel 1 óra 20 perckor — amint Fiuméből jelentik, — a fiumei elevátorban óriási tűz tört ki. A tüzet az épület legfelső emeletén vették észre. A veszedelmet rövidzárlat okozta. Az elevátor az államvasutak tulajdonát képezi és értéke 1 millió korona. A tűzoltóság nyomban kivonult, de akkorra már az egész épület egy lángtenger volt, amelynek megmentésére gondolni sem lehetett. Körülbelül 2 órakor a tűz színhelyére érkeztek a hatóságok fejei. Az elevátor *teljesen elhamvadt*.

Fiumei távirat jelenti:

(Ég az elevátor!)

Óriási tűzvész pusztított az itteni kikötőben az elmúlt éjjel. 1 óra 20 perckor a vasuti kocsik körül foglalatostkodó munkások rémüléssel látták, hogy a nyolcemeletes elevátor legfelső emeletének ablakából lángok csapnak ki. Nyomban értesítették az esetről a tűzörségeket, azután kísérleteket tettek, hogy az épületbe behatoljanak és az ottani irodákból az okmányokat megmentésék. Csakhamar megjelentek a tűzoltók s ezek között elsőnek a magyar államvasutak tűzörsége, majd a kikötői és a városi tűzörségek is megérkeztek. A tűz hihetetlen gyorsasággal terjedt. Mire a tűzoltók megérkeztek, annyira elharapózott, hogy az elevátor *mentésére gondolni sem lehetett*. A hatalmas épület lángtengerhez volt hasonló. A hatalmas lángok bevilágították a tengert és az egész várost, borzalmas látványt nyújtva az éjszakában.

(Mentési munkái tok.)

Csakhamar hatalmas özönnel tödultak a lakosok a helyszínére. A polgármester intézkedett, hogy katonaság érkezék a tűz helyszí-

nére. Csakhamar megérkezett a Jellasich-ezred két zászlóalja, amely feltűzött szuronyokkal tartotta távol a tömeget. Az elevátor közvetlen közelében állott az Algéria nevű angol gőzös és az Adia-társaság Szeged nevű hajója. Az Algéria tüzet is fogott, amelyet azonban csakhamar sikerült elnyomni s a hajókat elvontatták. A mentési kísérleteket megnehezítette az óriási tűz következtében beállott türehetetlen hőség.

A tűzvész kitörésének hírére 3 órakor érkezett meg gróf Nákó Sándor fiumei kormányzó több kormányzósági tisztviselő kíséretében. Legnagyobb veszélyben forgott az elevátor közelében lévő XV. számú raktárhelyiség, amelyben óriási mennyiségű szesz és 300 vagon cukor volt beraktározva. A tűzörség erőfeszítése főképpen ezen tárház megmentésére irányult. Rögtön intézkedtek a szesz elszállítása iránt, amely nagy erőfeszítés után sikerült is.

(Bedőlnek az emeletek.)

A 30 méter magas, nyolcemeletes elevátor azonban menthetetlen volt. Az emeletek egymásután dőltek be. Negyed 3 órakor beomlott a legfelső torony és fél 3 órakor bedőltek az emeleteket elválasztó mennyezetek. Az elevátorban 300 vagon gabona, legnagyobb részét árpa volt elhelyezve, körülbelül 600.000 korona értékben. Magának az épületnek az értéke 1 millió korona. A berakott gabonaművek értéke biztosítás által megtérül, mert a készletek nyolc magyar biztosító társaságnál voltak biztosítva. Az államvasutak tulajdonát képező elevátor, amely 1 millió korona értéket képvisel, biztosítva nem volt, mert a magyar államvasutak külön biztosítási alapot tartanak fenn.

Mikor a tüzet 1 óra 20 perckor észrevették, a földszinti oldalról bezúrták a kaput, hogy az irodahelyiségekből megmentésék a raktárkönyveket és az áruokmányokat. Ez sikerült is, amennyiben Laky Lajos elevátortisztviselő az irodából élete veszélyeztetésével kimentette azokat. Azután tolólértát húztak fel, hogy az égő emeletekhez jussanak. Rendkívül tápanyagot szolgáltatott a tűznek az épület belső szerkezete, mely száraz, kemény fából állott. Az összes szerkezetek, melyeken a gabonát az egyik emeletről a másikra szállították, mind fából vannak. Ugyancsak fából vannak a gabonartartó caissonok is. Fél 2-kor futtak a riadót a Jellasich-kaszárnyában, amelynek egész legénysége azonnal kivonult. Egyszerre 500 bakát rendeltek ki az amerikai vetőgépek eltávolítására.

(A tüzet lokalizálták.)

Reggel 6 órakor a gaonakészletek még égték és valószínűleg egész napon át égni fognak, mert a gabona tüze nagyon szívós.

A tűz keletkezésének okát többféleképpen magyarázzák, de leginkább azt hiszik, hogy rövidzárlat okozta.

A tűzvizsgálatot ma déli 12 órakor ejtik meg. A reggeli órákban az épületnek már csak a földszinti falak romjai látszanak. Az elevátort Baross Gábor kereskedelmi minisztersége idejében, 1890-ben építették, amikor Németországgal a monarchia vámháborúban állott.

Emberéletben kár nem esett, sőt sebesülés sem történt.

Éjjel telefonálta fővárosi tudósítónk, hogy Fiumében sikerült a tüzet *teljesen lokalizálni*. A kár összegét még nem lehetett pontosan megállapítani.

## Csanády altábornagy Aradon.

33-asok szki-gyakorlata Biharban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Aradvárosának a napokban előkelő katonai vendége lesz. Csanády Artur altábornagy, a nagyváradi 17. gyaloghadosztály parancsnoka érkezik Aradra, hogy szemlét tartson a 33. gyalogezred, a 28. vadászzászlóalj pótkeze, a várbeli csapatkórház, a hadbírószék és egyéb csapatok és parancsnokságok fölött.

A hadosztályparancsnok két napi aradi időzése során a háziezredet diszkivonulásra vezénylik, amelyben résztvesznek már a január elején bevonult 1906. évi ujoncok is. Meglátogatja Csanády altábornagy a 33. gyalogezred önkéntesi iskoláját is, hogy meggyőződést szerezzen az önkéntesek kiképzéséről és előmeneteléről. Eredetileg február 7-ére volt tervezve az altábornagy ideérkezése, ezt azonban Csanády elfoglaltsága miatt most néhány nappal elhalasztotta.

Itt említjük meg, hogy a 17. gyaloghadosztály *szki-csapata* most végzi merész és megerőltető gyakorlatait a bihari havasokban. A szki-csapat parancsnoka Hozspodár Ernő 33. gyalogezredbeli főhadnagy s beosztott tisztje Czani Emil 37. gyalogezredbeli hadnagy, míg a 21 főnyi legénység a 33 és 37. ezredek legénységéből került ki.

A gyakorlat első részét *Budurászán*, Belényes közelében végezte a csapat körülbelül 40 centiméter magas hórétegben. Február elején elindult a szki-csapat Budurászáról a *Stana de valé* ra és 1200 méter magasságba vonult, ahol 2—3 méter magas hó borítja a földet. Itt február 7-ig gyakorlatoznak a hosszú, szánalaku korcsolyákkal, szédítő gyorsasággal percek alatt megfutván száz méterekre terjedő távolságokat. Stana de valén a kis csapat teljesen el van zárva a külvilágtól, mérföldekre nincsen falu, az itt-ott található házak egészen a tetőig hó alatt vannak és már a több napi élelmiszer odaszállítása is nehéz munkát ró a havat szelő legénységre. Holnapig, február 7-ig folytatják itt a szki-gyakorlatokat, amelyek alatt emberfiával ugyan nem, de annál több farkassal és erdei vaddal találkozott a csapat.

## Déryné ifiasszony.

Herczeg Ferenc új darabja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 6.

Abból az alkalomból, hogy a Vigszínház a Herczeg Ferenc új darabjára készült, sokat emlegették a Déryné naplóját, amelynek írója ennek az új színjátéknak a hősnője. De a Déryné híres naplójának a Herczeg Ferenc művéhez körülbelül annyi a köze, mint Petőfi költői elbeszélésének a János vitéz című operetthez. Megadta az inspirációt és aztán a szerző a maga lábán járva tovább harcra kél a publikummal, hogy meghódítsa. Amivel nem akarjuk mondani, hogy Herczeg Ferencnek valami nagyon kellene hadakoznia. A közönség teljesen megbizik az ő géniuszában és tudja, hogy amit Herczeg Ferenc kiad a kezéből, az csak jó lehet.

A ma esti előadás, — amint fővárosi tudósítónk jelenti, — igazolta ezt a felfogást. Herczeg Ferenc megint olyan darabot írt, mint a minő az Ocskay brigadéros. A dramaturg mondhat ellene egyet-mást, de azt senki sem meri mondani, hogy nem volna szép minden mozzanatában. Nem tudott ellentállni senki sem annak a szeretetreméltó humornak, amelyet a táblabíró idők kedves figurái, a vándorszínészek mulatságos típusai hoznak a színpadra. Vidám segédcapatai ezek Herczeg Ferencnek, aki helyes érzékkel nem akarta Déryné valami nagy drámai akció központjává tenni. Déryné valamennyi jellemrajzával és főleg a naplójának szellemével ellenkezett volna, ha

Lecouvreur Adrienneszerű nagy kitorésekkel terheli meg szubtilis, finom alakját.

Déryné egy vándortrupp keretében jelenik meg. A társulat Kassára igyekszik, de Alsótúrára a fuvaros bejelenti a sztrájkot. Nem viszi tovább a színészeket, ha ki nem fizetik. A szegény színészek erre Thuretzky táblabíró elé járulnak panasszal. No, hiszen jó helyre fordulnak. Alsótúra nemzeti ura mélyen megveti azokat a szerencsétlen embereket, akik pénzért mutogatják magukat. A színészek szerencséjére azonban odaérkezik gróf Szepessy, az aranyifjuság egy kimagasló alakja, aki régen szereti Déryné és most, hogy az ünnepeit művésznővel találkozik, az ő kedvéért lelkes pártfogója lesz a hazai muzsának. Pedig éppen abban fáradt, hogy német színészeket vigyen Kassára. Kassa természetesen a magyar színészeké lesz és Déryné ott ragadtatja el a közönséget. De egyuttal sejtjük, hogy a művésznő szívével jutalmazza a grófot.

Ezt sejt mindenki, de maga a gróf felesége adja meg Dérynének a legszebb elégtételt. Megjelenik a művésznő lakásán és a menyasszonyi ruhájával ajándékozza meg Déryné ifiasszonyt, akit annyira megrá a grófné kegyessége, hogy végképpen ki akar térni imádójának utjából, menekülni akar a gróf elől. Elfogadja az intrikáló Kilényi titkos szerződési ajánlatát és magával viszi az egész truppot. Szepessy utána siet, valamely erdélyi helyiség határán utol is éri, de egy poétikus jelenet során mégis csak lemond Dérynéről.

Ezzel a történettel párhuzamosan halad a Thuretzky megtérésének a története és egyuttal látjuk, hogy a Thuretzky gyámfia, a későbbi Egressy Gábor hogyan lesz színész és miképpen lesz a Szentpétery Zsuzsika életpárja.

Déryné *Varsányi* Irén adta. Az előadás egyike volt a legjobbaknak, a leggondosabbaknak; a siker pedig megközelítette az Ocskay brigadérosét. A darabot alighanem százszor fogják adni egyfolytában.

## Csanádmegye dolgai.

**Munkáslakások építése. — Törvényszéket Makónak! — Az aratósztrájk és a ka-onaság. — Zavargás a karzaton. — A papok és tanítók nem kapnak földet.**

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 6.

Érdekes közgyűlést tartott tegnap Csanádmegye törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés többek között foglalkozott Pestvármegye ama átiratával, hogy a törvényhatóság aratósztrájk alkalmával kérjen a kormánytól katonai segítséget. A közgyűlés magáéva tette az átiratot. Ekkor szokatlan dolog történt. A karzaton számos földművesmunkás tartózkodott, akik a határozat kihirdetése alkalmával hangos tiltakozással adták kifejezést elégedetlenségüknek.

Nagy zavart keltett ez a jelenet a közgyűlésen s csak akkor csillapodott le, amikor a közgyűlés kimondta, hogy a herceg Ypsilanty-féle földeket csak földmunkások között parcellázzák. Érdekes megnyilatkozása ez a magyar földmunkások gondolatvilágának. Beleenyugszanak abba, hogy a katonai hatalmat alkalmazzák ellenük, csak földet kapjanak, hogy mindennapi kenyerüket megszerezhessék.

Az érdekes közgyűlésről *Makóról* az alábbiakat táviratozzák:

Csanádmegye törvényhatósága tegnap tartotta rendes évnegyedes közgyűlését *Návay Tamás* főispán elnöke alatt. A gyűlés fog-

lalkozott a munkáslakások ügyével, a melyeket már a jövő hónapban kezdenek építeni és kimondta az alispán javaslatára, hogy hozzájárul az e célra szolgáló 320.000 korona kölcsön fölvételéhez. A makói törvényszék ügyében a törvényhatóság úgy határozott, hogy felír a kormányhoz.

Pestvármegyének azon átiratát, hogy aratósztrájk idején forduljon a kormányhoz katonaság átengedése iránt, a törvényhatóság, miután benne a munkások érdekeinek megsértését látja, napirendre térést indítványozott. Haán Endre nagybirtokos állott fel ekkor és előadta, hogy miután a munkások szerződésük dacára épp akkor állanak elő teljesíthetetlen követelésekkel, mikor a gazda kényszerhelyzetben van és termését, fáradozását a megsemmisülés fenyegeti, ajánlja Pestvármegye átiratának partolását. A közgyűlés azután ily értelemben határozott.

E határozat a karzaton jelen volt munkások között elégedetlenséget keltett és *csaknem zavarrá fejlődött* s csak akkor csillapult, midőn a törvényhatóság kimondta, hogy a megvásárolt herceg Ypsilanty-féle földek csak szegény emberek és *csakis földmunkások között* parcellázhatók és nem *papok és tanítók között*, mint azt a község elhatározta. E határozat általános megnyugvást keltett.

## Amiről beszélnek.



### Rothschild-várás.

Arad, február 6.

**Házasság.** *Rothschild* Charles tőkepenzes ma vezette el-tárhoz *Wertheimstein* Rózsikát, *Wertheimstein* Alfréd földbirtokos bájos és művelt leányát.

Demokratikus alapon voltaképpen így kellene kezelni azt a szenzációszámba menő esküvőt, amely ma délelőtt zajlott le a császárváros falai között. Ennek az esküvőnek azonban érdekességet ad a, hogy ezekben számítható milliók ura lép örök frigyre egy milliókban aránylag földhözragadt szegény leánnyal. Hát ez romantika. És rettenetesen érdekes, ha a milliomosok romantikusok. Hogy *Rothschild* nem vadászik hozományra, hanem egyszerűen messzaliánszot köt egy szegény milliomos leányával. Ah, szerelem, szerelem, szerelem!

A szerelemben, amint azt egy szellemes francia író megjegyzi — (sajátságos, hogy azok a francia írók, akiknek a neve nem jut eszünkbe, mindig szellemesek) minden hihető és minden hihetetlen, mert a szerelem a legképtelenebb és a legegyszerűbb dolog, ami létezik, illetve nem létezik. Ennek a kitűnő meghatározásnak az igazságát mi sem igazolja jobban, mint a mai nász. A vőlegény, *Charles Rothschild* lord fiatal ember: 23 esztendő. A menyasszony bizony-bizony már túl van az első virágzás korán s jóval idősebb leendő férjénél. A milói *Vénusz*t minden hízélgés nélkül is szebbnek lehet nevezni, mint őt. Anyagiakban is óriási a különbség. Es ime, a vőlegény mégis belészeretett. Ah, szerelem, szerelem!

Régi, romantikus regényekben írva vagyon, hogy a várkisasszony aranyossárga napfényben és kékeszöld éjszakákban átült, egyre ült a vártorony ablakában és nézett, egyre nézett a messzi síkságra, várván az eljövendő lovagot, aki diadalmas, hódító és szép s akinek el kell jönnie, mert így álmodta ezt a várkisasszony valami holdfenyés éjjelen. A lovag azonban nem jött és a várkisasszonyt befönték hálóval a pókok. Sűrű, selymes hálóval, amely alatt a várkisasszony homályosodó szemmel még egyre nézett, nézett a síkságra, míg en ráncok verődtek sima homlokára és torzuló arcát csendesesen csókolta végig a halál. És a lovag még mindig nem sejtett semmit

és ragyogó szemü leányokat csokolgatott a völgyben. Ah, szerelem!

A *Wertheimstein* Rózsika esete sokkal derűsebb. Ő is várta a lovagot. Az idő suhant ő felette is és a lovag még mindig nem jött. De a végén mégis elérkezett a kacagó szerelem napja. Megérkezett a várva-várt. Es a bécsi templomban ma déltájtt bugó orgonahangok simították végig a szerencsés várkisasszony szívet. Beteljesedett, megtörtént! Sokáig kellett várakozni, meg kellett érni az első virágzás elmúlását, de a lovag, a diadalmas, a hatalmas mégis eljött. Ah, szerelem, szerelem, szerelem!

Es olvassák a hirt. Leányok, kipirult arcuk, lázas szemük. Akik fölött már elsuhant a tavasz és akiknek még nem érkezett el a nyár. Hát történnék még csudák? Azaz mit, csudák! Csak ki kell várni az időt és a türelmeseknek eljön a maguk lovagja, a maguk *Rothschildja*. Nem kell két kézzel kapni holmi magánhivatalnokcskák után, mert ime, a szívek egymásra találhatnak. Ha Angiában, ha az északi sarkon is, de van minden szívnek párja, amely egy ütemre dobban vele. Es van valami telepátikus sejtés, amely összehozza a távolságok idegenjeit s a szívek régi ismerőseit. Ah, szerelem, szerelem!

Es kezdődik ismét a *Rothschild-várás*. Uj reménységek, új vágyódások élednek azokban a leányszívekben, amelyek már lassacskán kalapálnak, lassabban, mint az első bál után, egyszer, annakidején a *Rothschild* Charles ur, ön bűnös ember: felélesztette ezekben a szívekben a hiu reménykedést. *Rothschild* Charles ur, ön derék ember: újra megédesítette ezekben az elkeseredett szíveknek a várakozás szomorú óráit. Es várnak. A szerelemben minden lehetséges és minden lehetetlen.

Ah, szerelem!

— zab.

## IRODALOM ES MUVESZET.

### A színház műsora:

**Csütörtök:** A hadak útja, színmű Diszoldadás. (Bérlet C)  
**Péntek:** Szívem, vígjáték Bemutató előadás. (Bérlet A)  
**Szombat:** Tosca, opera Bemutató előadás. (B. bérletszinet)

\* **Szívem.** A legkiválóbb francia bohózat-író: *Hennequin*, a Zsába szerzője, pénteken egyik legkitűnőbb alakításával vonul színpadunkra. A bohózatot még *Leszkay* idejében mutatták be Aradon s így az érdekes repriz az újdonság ingerével hat, mert azóta nem volt a játékrönd. A kacagtató helyzetektől és szípkázó ötletektől duzzadó cselekmény főbb szereplői: *Novák Irén, Hunyadyné, Szendrői, Várnay, Dolly és Beregi.*

\* **Tosca.** Az idei aradi idény legnagyobb szenzációja kétségtelenül *Puccini* világhírű dalműve: *Tosca* lesz. Ez az örökszép muzsikája opera két-három év alatt a világ összes elsőrendű színpadait meghódította. *Puccini* a jelenkor dicsőség koszorúza zeneszerzői között a legzseniálisabbak közé tartozik. A próbák hosszú idő óta nap-nap után szakadatlanul folytak. Az operatársulat most teljesen elkészült s a dalművet szombaton este mutatják be bérletszünetben. Főszereplői: *Schubert Jenny, lovag Ferrari, Ladiszlay, Hunyady, Faludy és Borbély.*

\* **Két vig özvegy egy estén.** A Magyar Színház közönsége tegnap este különös örömet lelhetett. A *vig özvegy* előadásában. Történt ugyanis, hogy *Felhő* Rózi, ki most néhány napja játszsza A *vig özvegy* címszerepét, az első felvonás végén oly teljes tökéletesen berekedt, hogy képtelen volt tovább játszani. A nézőtér, a földszint második sorában ott ült *Z. Bárdy* Gabi, ki az igazgató felkérésére sietve bevonult az ültözőbe és tíz perc múlva folytatta ott, ahol *Felhő* Rózi abbahagyta. Ez a *vig özvegy* cseré persze különböző bejelentésekkel fűszereződött. A közönség jókedvűen tapsolt és hálásnak mutatkozott *Bárdy* Gabi iránt, ki hirtelen vállalkozásával megmentette az előadást.

## Arad — 4000 emberé.

Akikre nem jutott lakás.

52,000 ember birtok nélkül.

### A házbéremelések létrája

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 6.

Farsang utolsó napjaira szomorú tánc esik: a lakók táncja, a kik a házbérek emelő háziurak notáját járják. Most van a fölmondási ideje a májusi negyednek s ezt az alkalmat kettőzött erővel használják föl a srófolásra.

Ebből az alkalomból néhány, szomorúan érdekes adatot állítottunk össze az aradi házbérek emelkedéséről, Arad szegénységéről és eladósodottságáról.

A boltbérek elijesztő nagyságáról véreikkünkben foglalkozunk. A házbérvédelem emelkedéséről a városháza adóügyosztályának nyilvántartása ad képet. A legutóbbi öt évben a bevallott házbérvédelem, a mely természetesen kisebb a ténylegesnél, a következőképp változott:

|                     |               |
|---------------------|---------------|
| 1901-ben esett      | 56,867 k.-val |
| 1902-ben emelkedett | 7,690 "       |
| 1903-ban "          | 119,880 "     |
| 1904-ben "          | 44,879 "      |
| 1905-ben "          | 60,140 "      |

Négy év alatt tehát a bevallott házbérvédelem emelkedése 232 ezer koronát tett ki. Ebben benn van a természetes emelkedés, a melyet az építkezések okoztak, de a nagyobb százalékát mégis a stájerolás teszi ki.

A házbér-emelés tulnyomó része a Belvárosra esik s ezért érdemes a Belváros házbérvédelmének emelkedését megfigyelni. A Belvárosban 1700 ház, 6910 lakás és boltbér után volt a házbérvédelem:

|          |                |
|----------|----------------|
| 1902-ben | 3,074,677 kor. |
| 1903-ban | 3,112,113 "    |
| 1904-ben | 3,224,533 "    |
| 1905-ben | 3,268,272 "    |
| 1906-ban | 3,814,800 "    |

Tehát magában a Belvárosban 1902-től 1905-ig, ameddig az előbbi statisztika szól, 193 ezer korona, az utána következő évben pedig még 46 ezer korona volt az emelkedés, öt év alatt tehát 240,000 korona. Az emelkedés legnagyobb része a boltbérekre esik. A múlt évben a Belvárosban egy férőhely (lakás vagy üzlet) átlagos ára 500 korona; pedig a legnagyobb része ezeknek mégis olyan lakás, amely kevesebb bért fizet.

Ezzel kapcsolatosan érdemes arról is írni, hogy mint oszlik meg Aradon az ingatlanbirtok és a lakás. Aradon, a legutóbbi fölvételek adatai szerint van 4667 ház és a külső határban 16,586 hold föld. Ez a vagyon 4203 ember tulajdona. Arad 56,000 lakosa közül tehát 52000-nek se háza, se földje nincsen. De a birtokosok helyzete se rózsás. A házakat és a földeket terhelő adósság évi kamata fejében 767,980 koronát fizetnek a tulajdonosok, ami, átlagos percenttel tőkésítve, tíz-tizenöt millió korona adósságnak felel meg.

A tizenhatezer hold legnagyobb része kisbirtok; egy 1600 holdas birtok van, egy 600 holdas (amely szintén parcellá-

zás alatt van), egy 450 holdas, a többi ennél is kisebb.

A szegénységnek még egy jellemző bizonyossága kerül ki a lakások statisztikájából. Aradon van 13250 lakott lakás és 14,969 család. Tehát 1719 család van Aradon, amelyre lakás nem esik. E szerint a lakások egy részét két- vagy három család lakja. Ez a szám tehát annyit jelent, hogy tizennégyezer család közül mintegy háromezernek nincs külön lakása, hanem más családokkal él közös lakásban.

Arad szegénységének szomorú jelei ezek, amelyek a házbéremelések világításában még rosszabbul festenek. Haladunk, haladunk — a nagyvárosi nivó felé.

## Schratt, Bachrachné és a Róza.

Női koalíció a Burgban.

### Polónyiék asszony-kliensei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 6.

A hivatalos lap tegnapi számában megjelent kéziratok az igazságügyminiszteri székben beállott változásról és Polónyi Géza bucsuja a parlamenttől és volt miniszteriuma személyzetétől nem szüntették meg a Polónyi-affér rejtelmeinek pertraktálását. De ez nem a sajtónak és nem a nagyközönségnek a bűne. Egyik sem tehet arról, hogy az „ügy” mind több és több, a nyilvánosságot érdeklő és eléje tartozó részleteket vet fölszínre, amelyek utólag is igazolják, hogy megérdemelt bukásban lett része Polónyinak.

Egy bécsi lap legújabb számában például alapos részletességgel megírja, hogy Bachrach dr. kormánytanácsos, bécsi ügyvéd neje közvetítette az ismeretséget Schratt Katalin és Schönberger Béláné báróné, Polónyi titkos megbízottja között. A közvetítőnek az lett a jutalma, hogy megváltotta bizonyos költségek megtartásával. Schönbergerné pedig elesett attól a 12.000 koronától is, amely összeget Polónyi a kormánynak fölszámított, Schrattnak adott virág- és bonbon-ajándékok címén. Közvetve és közvetlenül ez a három nő dolgozott a koalíció érdekében a Burgban, de voltak más nők is, akik sikeres lépéseket tettek Polónyi nyeregbe ültetése dolgában.

A nőknek azonban nemcsak az alkotmányban juttatott szerepet a volt igazságügyminiszter, hanem ott is, ahol szép összegű kereset kínálkozott a maga és fia-társa ügyvédi irodája részére. Így valóságos regénybe illő újabb részleteket közl a „Népszava” arról, hogy Polónyi Gézának, illetve fiának, Dezsőnek, milyen szerepe volt Palek-Ucsevny Arturné, Glaubitz Flóra bárónő sokat emlegetett kifosztásában. A bárónő férjével rossz viszonyban élt s a durva bánásmód miatt öngyilkossági kísérletet követett el. Ezután került a sor a válóperre, mikor is a szerencsétlen nő a legnagyobb nyomorban a fővárosba költözött.

Itt került Polónyiék hálojába. A bárónőt többször fölkereste lakásán gróf Vay Lajosné Czuri Teréz Gizella, aki Polónyi Dezsővel jó viszonyban van. Ez a nő, aki az országban szerzetesét mint kávéházi pénztárosnő élt sokáig, míg utóbb grófnévá lehetett, arra biztatta a megszorult Glaubitz Flóra bárónőt, hogy adjon neki váltókat s azokat ő értékesíteni fogja. Mint ismeretes, a bárónő adott is 3 darab 12.000 koronás váltót a tapasztalt nőnek.

A bárónő, hogy élhessen, tanulni kezdett. Közben megkörnyékezték az ügynökök is, akik több ezer koronás váltókat csikartak ki tőle. Így egy Weisz Miksa nevű ügynök egymaga 70.000 korona értékű váltót vágott zsebre. Pénzt azonban nem hoztak. A bárónő perében szereplő ügyvédjei is 120.000 koronás díjleve-

let állítottak ki vele javukra. 1904-ben a bárónő a Kuriánál megnyerte válóperét és 14.000 korona évi tartásdíj iránt való keresetét is, melyet öt évre vissza is megítéltek, de mindezek egy fillért sem kapott. A sok ezerkorona (lehet vagy százezer) ma is az V. kerületi járásbíróház letéptéztárában van és Polónyi Dezsőék marakodnak rajta. Sőt a bárónő ellen ezenkívül még mintegy félmillió korona értékben váltókereseteket indítottak.

Az, hogy a váltók — melyeknek jogtalansága nyilvánvaló — miként kerültek annyi uzsoráson keresztül Polónyi Géza, illetve Dezső kezébe, nagyon bonyodalmas történet. Vay Lajos grófné Czuri Teréz, jelenleg az ismert Ráday grófné Terényi Irmával együtt él s fiatal tizenhét-huszt éves, simára fésült uri diákcsemét fogadnak albérlésbe és élelemre. Egy ilyen tacska, valami Ujházy Béla, aki azóta ismeretlen helyre szökött a fővárosból és Gyulassy százados szerepeltek az ominózus Polónyi-váltók tulajdonosaiul. Ez az Ujházy tanuk előtt vallotta be, hogy Polónyi Géza és Dezső ugratták be. Mikor azonban a bíróság előtt döntő vallomást kellett volna tennie, — megszöktették. Ma semmi nyoma. Pár hónappal ezelőtt, hogy Polónyi Géza miniszter lett, — Vay grófné megnyerte a pört. Glaubitz bárónő pedig, bár egy fillért sem kapott, elesett éppen e pörök miatt letiltva volt ezrekre menő tartásdíjától.

Időközben meghalt a férje, a „bolduri nábob” és jó néhány millió korona nézett rá. Ezt Polónyiék megneszelték és minden módon arra törekedtek, hogy a bárónő özvegyi jogon a vagyon ellen indítandó pörét bizza rájuk. Polónyi Géza többször üzent, hogy keresse őt fel, bizza rá az ügyet: biztosan kihajtja s míg tart, fényes lakást, pénzt, mindent bocsát a rendelkezésére. Ekkor pedig már erősen híre járta, hogy ő lesz az igazságügyminiszter. Sőt Polónyi a bárónő bátyjának is ígért ügynökei által százezer koronát, ha rábeszéli nővérét, hogy a több mint tízmillió pört rábizza.

Ilyen kitűnő üzletember volt Magyarország egyik igazságügyminisztere s így bizott az ő ügyészeiben és bíráiban, hogy előre mert aludni a medve bőrére!

## HIREK.

— A király prágai utja. A Narodni Politika jelenti: Rendesen jól informált körökből közlik velünk, hogy a király abbeli szándékáról, hogy rövidesen Prágába jön, lemondott. Ez az orvosok nyomatékos rábeszélése folytán történt. Elsőrendű orvosi kapacitások úgy nyilatkoztak, hogy ő az agy király állapotáért, olyan megérőltetések közepette, mint amilyenekkel egy ilyen utazás járna, a felelősséget el nem vállalhatják.

— Buzsáki Walder Gyula. Ismét szép kitüntetés érte Arad kereskedővilágának egyik előkelő, tekintélyes tagját: Walder Gyula kereskedelmi tanácsost, az Aradi Ipar és Népbank igazgatóját. Kereskedelmi téren szerzett kiváló érdemei elismerésül a király előbb a magyar nemességgel, majd a kereskedelmi tanácsosi címmel tüntette ki, most pedig úgy neki, mint törvényes utódainak a magyar nemességhez a buzsáki előnevet adományozta. A kitüntetésről szóló királyi kézirat, amelyet ma közöl a hivatalos lap, így hangzik:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére idősb Walder Gyula kereskedelmi tanácsosnak és törvényes utódainak, magyar nemességük épségben tartása mellett, a „Buzsáki” előnevet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1907. évi január hó 31-én.

Ferenc József s. k.

Zichy Aladár gróf s. k.

A méltán megérdemelt kitüntetéshez már a mai nap folyamán igen sokan gratuláltak buzsáki Walder Gyulának.

— Orgyi kos merénylet Mián király fia el en. A szerencsétlen sorsu Obrenovic-dinasztia utolsó sarjának, a meggyilkolt Sándor királynak tudvalevőleg él egy természetes fivestvére, néhai Milán király törvénytelen fia, aki a Krisz-

*tics* György nevet viseli. A fiu gyámfia volt *Zichy* Jenő grófnak, aki egy ideig Kolozsvárott is neveltette. A fiu egy idő óta Konstantinápolyban van. Onnan jön most a hír, hogy tegnap este Perában *gyilkos orvtámadást követtek el ellene*. Az orvtámadó törrel meg akarta szurni Kriszticset, de csak könnyebb sebet ejtett rajta, mert a tör hegye a zsebében hordott jegyzőkönyvön megakadt. Az orvtámadásnak hamarosan híre ment. Sok mindentélét beszélnek a támadás okairól, de eddig még semmi fontosat nem lehetett megtudni arról, hogy az orvtámadó, akinek sikerült elmenekülnie, miért akarta megölni Milán tövénytelen fiát.

— **A bihari kavarodás.** Nagyváradról táviratozzák: Biharvármegye közigazgatási bizottsága ma rendkívül viharos ülést tartott. Amikor *Andrássy* Gyulának a tisztviselői ajándékok elfogadására vonatkozó leiratát felolvasták, *Beöthy* László volt bihari főispán tiltakozott a vádak és gyanúsítások ellen és *Szathmáry* Mór értesüléseit, amelyekkel a megye tisztviselőit pellengérré állította egyoldalúaknak és hamisaknak mondotta. A sajtót is rosszul informálták. Az elnöklő *Glac* Antal főispán visszautasította *Beöthy* állításait és védelmébe vette a sajtót. Most izgatottan felállott *Miskolczy* alispán és a főispánra azt mondotta, hogy az az elferdítések nagymestere. Ezért nem is szükséges neki vélekednie. *Glac* rendreutasítja *Miskolczy*t, aki újból is fentartja állítását. Óriási izgalom és lármá támadt erre a teremben, amelyből ifjabb *Tisza* Kálmán és többen kisetnek. *Miskolczy* erre a sajtóra vonatkoztatja kijelentését és hozzáteszi, hogy a sértetteknek rendelkezésére áll. *Beöthy* indítványát, mely szerint világosítsák fel a belügyminisztert, és kérjenek tőle elégtételt, — a bizottság elfogadta. *Keszthelyi* Zoltán főjegyző kérésére elrendelik ellene a fegyelmet megelőző vizsgálatot, *Virág* Béla királyi ügyész indítványával szemben, aki a belügyminiszter utasítására a fegyelmi vizsgálat elrendelését kérte.

— **A város szabályozási terve.** Aradváros törvényhatósági bizottsága a múlt év tavaszán tudvalevőleg pályázatot hirdetett a város szabályozásához szükséges tervek, felmérések és térképezések elkészítésére. A legelőnyösebb pályázat *Fráter* Zsigmond fővárosi mérnöké volt, amelyet a törvényhatóság el is fogadott. A város tanácsa a pályázatot felterjesztette a belügyminiszterhez, aki a napokban a városhoz leiratot intézett, amelyben tudatta, hogy a szabályozási terveket, felméréseket és térképezéseket jóváhagyja.

— **Tisztujtás a városnál.** *Bedő* Árpád dr. községi bíró ma délután benyújtotta pályázatát a városi aljegyzői állásra.

— **Öngyilkos aradi háztulajdonos.** Ma délelőtt tizenegy órakor *Róza* Tivadar negyvennyolc éves ötvenes korcsmáros és aradi háztulajdonos a Kasza-utca 13. számú ház udvarán *öngyilkos lett*. Egy forgópisztolyal kétszer mellbe lötte magát és azonnal meghalt. A tragikus jelenetnek több szemtanúja volt, akik az esetről értesítették a rendőrséget. *Szcepkovszky* Teofil ügyeletes rendőrhadnagy és *Hecht* Adolf dr. kerületi orvos mentek ki a helyszínére, ahol csak a beállott halált konstatálhatták. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra és senkinek sem szólt sötét tervéről. Így az öngyilkosság okát nem lehetett megállapítani. *Róza* Tivadar hozzátartozói ötvenesen laknak. Még a mai nap folyamán értesítették őket a tragikus esetről. Az öngyilkos korcsmáros jó módú ember volt, a Kasza-utcai ház is az övé. Többzör megfordult Aradon, ahol korcsmája részére bevásárolt egyet-mást. Ma is azért jött Aradra, hogy dolgait elintézzé. Való-

színűk látszik, hogy tettét pillanatnyi elmezavarban követte el. A temetésről az öngyilkos családja gondoskodik.

— **Odilon e tünt.** Bécs-ből táviratozzák: *Odilon* Helén, a hírneves művésznő, aki nemrég szanatóriumba vonult elmeállapotának megvizsgálása végett, megszökött a szanatóriumból és *nyomtalanul eltűnt*. Hír szerint Budapestnek vette az útját, de Budapesten még ma nem leltek rá.

— **Baleset a vaggongyárban.** Sulyos kimenetelű baleset történt tegnap délután öt órakor a Weitzer-féle vaggongyárban. *Szteics* Koszta vaggongyári munkás kocsvázakat vontatott. E közben az egyik lába a sinek közé szorult. A kocsváz elütötte a munkást, aki olyan szerencsétlenül esett, hogy jobb keze a kerék alá került, amely *négy ujját levágta*. Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan *Szcepkovszky* Teofil ügyeletes rendőrhadnagy ment ki a helyszínére. A gyár igazgatóságának intézkedésére a szerencsétlenül járt, eszméletlen állapotban levő munkást beszállították az aradmegyei kórházba.

— **Aradiak egy temesvári tárlaton.** Temesvárott *Kabdebó* Gergelyné elnöklete alatt nemrégiben egy nagybizottság alakult, amely elhatározta, hogy Temesvárott műkedvelők részére tárlatot rendez. A tárlatnak két csoportja lesz: amatőr-csoport és háziipari csoport. A temesvári bizottság meghívást küldött *Lócs* Rezsónének, s egyúttal arra kérte, hogy indítson Aradon mozgalmat aziránt, hogy aradi műkedvelők is vegyenek részt a tárlaton. *Lócs* Rezsóné ma délután négy órára hívta egybe Aradváros amatőr hölgyeinek egy részét értekezletre s ezen elhatározták, hogy felhívást intéznek a városnak képzőművészettel és kézimunkával foglalkozó amatőrjeihez, hogy jelentkezzenek a tárlaton való részvételre. Egyúttal *Lócs* Rezsóné elnöklete alatt egy szűkebbkörű bizottságot alakítottak, amelynek az a feladata, hogy a temesvári tárlat zsűrijét értesítse az aradi jelentkezők számáról. Ennek a bizottságnak tagjai lettek: *Friedmann* Ilona, *Steinitzer* Jenni, *Balázs* Ferenc, *Jankó* Gyula és *Nesnera* Aladár. Ezenkívül még egy nagybizottságot alakítottak, amely Aradváros műkedvelői körében erős mozgalmat fog indítani. Ez a nagybizottság a következőkből áll:

*Lócs* Rezsóné, özv. *Sváby* Pálné, *Benedek* Etelka, *Hanacsek* Lujza, *Szilasi* Berta, *Szilasi* Zelma, *Friedmann* Ilona, *Háberegér* Györgyné, *Jankó* Gyuláné, *Tabakovits* Mária, *Tabakovits* Danica, dr. *Mülek* Lajosné, *Steinitzer* Lujza, *Steinitzer* Jenny, dr. *Prohászka* Lászlóné, *Haller* Józsa, *Kapp* Erzsé, *Eliás* Jakab, *Balázs* Ferenc, *Ábrai* Lajosné, *Jankó* Gyula, *Marinkovits* Péter, *Guttman* Margit, *Tagányi* Gusztávné, *Grimm* Adrien, *Grimm* Margit, *Csurgai* Ilona, *Fekete* Elza, *Fekete* Margit, *Nagy* Jánosné, *Magyari* Ilma, *Magyari* Vali, *Töttössy* Géza, *Czeifler* Gizella, *Ursitz* Darinka, *Ambrus* Anna, *Fábián* Margit, *Babó* Dusi, *Ortutay* Margit, *Rab* Ákos, *Boros* Iván, *Boros* Anna, *Boros* Margit, *Somogyi* Irén, *Fleischer* Ilonka, *Vertán* Sári, *Kesztenbaum* Janka, *Verner* Olga, *Lázár* Vali, *Stauber* József, *Krause* Tilda (Glogovác), *Faix* Jakab, *Rónay* Dóra, *Dániel* Gabriella, *Dániel* Kamilla, *Matuschik* Márton, *Zinner* Viktor, özv. *Dangi* Jánosné, *Szeberényi* Józsefné, *Seifné*, *Green* Aranka, *Benda* Cica, *Csánk* Alajos, *Lukacsy* Lajos, *Faragó* Rezsó, *Rozsnyay* József dr., *Keller* Lajos, *Árpád* Hedvig, *Farkas* Otília, *Kneffel* Lajosné, *Varjassy* Árpádné, *Németh* Lajos, *Urhogyi* Alajos, *Barsy* Aurél, *Kaszab* Géza, *Balla* Frigyes, *Albert* Andor.

— **A színházi éghajlat.** A színházbajáró közönség részéről már régebben panasz hangzott el, hogy a színházban nem fűtenek rendesen s így a színházban való tartózkodás kész veszedelem. A fűtési mizériákról nagysokára a hatóság is tudomást szerzett s mint rendesen szokás, hosszadalmas hivatalos formák között megtette az intézkedéseket. A mérnöki hivatal ugyanis szakértői szemlét tartott és konstatálta, hogy a szélfogó ajtók gummilapjai hiány-

zanak. A mérnöki hivatal azt javasolta, hogy a gummilapokat készíttesse el a város és utasítsa *Szendrey* Mihály szinigazgatót, hogy a színházat reggeltől estig fűttesse. *Sarlot* Domokos főkapitány a mérnöki hivatal javaslatát a polgármester elé terjesztette, akinek távollétében *Kádas* Kálmán főjegyző felszólította a szinigazgatót, hogy a mérnöki hivatal javaslatának tegyen eleget, mert ellenkező esetben a szinügyi bizottság elé terjeszti az ügyet, azzal az indítvánnyal, hogy szüntesse be a színházi előadásokat. A főjegyző egyúttal utasította *Zachradnik* János városi asztalost, hogy a gummilapokat készítse el. Ez körülbelül két héttel ezelőtt történt. Ma jelentés érkezett a polgármesterhez *Major* Mihály színházi felügyelőtől, hogy a szélfogó ajtók gummilapjai még a mai napig sem készültek el. A polgármester még a mai nap folyamán felszólította a városi asztalost, hogy a legrövidebb idő alatt készítse el a gummilapokat.

— **Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár** részvénytársaság e hó 24-én délelőtt tizenegy órakor tartja XVII. rendes közgyűlését a csanádi palotában levő gyűléstermében.

— **A német szociálisták veresége.** Berlinből táviratozzák: A pótválasztások befejeztével a szociálisták veszítettek a pótválasztáson tizenhét kerületet, nyertek négy kerületet. A törzsválasztásokon veszítettek huszonhárom kerületet, összesen tehát veszítettek harminchat kerületet. A centrum százegy képviselőt hozott be a birodalmi gyűlésbe. — Ezek szerint tehát a szociáldemokraták veresége végleges. Nyolcvanegy mandátumuk volt, amikor a régi Reichstagot feloszlatták. S most negyvenöt mandátummal vonulnak oda be. Majdnem felére olvadtak tehát le. Ilyenformán csekély vizsgálás az, amit állítanak, hogy a szociáldemokrata választók száma gyarapodott s csak a rossz kerületi beosztás folytán kaptak kevesebb mandátumot. Ugyanilyen kerületi beosztás volt az előző választásokon is s mégis nyolcvanegy szociáldemokrata képviselő volt a Reichstagban. A *Lokalanzeiger* szerkesztősége előtt, ahol transparensen megjelentek a választási eredmények, mintegy 10,00 főből álló tömeg, legnagyobb részét diák gyűlt össze. A szociáldemokraták vereségeinek hírére hurrá kiáltásokba törtek ki. Amikor éjfél tájban a 15 szociáldemokrata jelölt veresége közhírré vált, a hatalmas tömeg hazafias dalokat énekelve teljes rendben a *Zimmerstrassen* át a birodalmi kancellár palotája elé vonult.

— **Mégis lejárt.** Sok ellentétes híresztelés után ma kiderült, hogy mégis lejárt a villamos-társulatnak nemcsak a vezetékek elhelyezésére, hanem a *villamos áram iparszerű szolgáltatására* vonatkozó kizárólagossági joga is. Hiába mondja a tanács, hogy harmadizben, ezt — ilyen világossággal — első ízben csak ma hozta nyilvánosságra az alábbi hirdetés:

Városunk törvényhatósági bizottságának 11097/264—1905. számú határozata nyomán most már harmadizben közhírré tesszük, hogy az aradi villamosági részvénytársaság részére, világítási és erőviteli célokra villamos áramnak iparszerű szolgáltatására és ezen célra a város területén vezetékeknek elhelyezésére szerződésileg biztosított kizárólagosság folyó évi február hó 1-én megszűnt.

Arad, 1907. évi február hó 6-án.

A városi tanács.

Mégis szeretnők tudni, hogy az első két ízben hol és mikor jelent meg az áramszolgáltatás kizárólagosságának lejártára vonatkozó hirdetés?

— **Öngyilkos bankigazgató.** *Nagykikindá*-ról táviratozzák: *Beer* Ede, a brassói szász bank nagykikindai fiókjának igazgatója ma reggel *halántekon lötte magát* és nyomban meghalt.

A bankban azonnal megkezdték a rovan-csolást.

— **Gyógyszerészek öröme.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A munkásbiztosítási törvényjavaslaton, amelynek tárgyalását holnap kezdi meg a képviselőház, az utolsó napon változtatás történt. *Kossuth* Ferenc és *Szterényi* József beleegyeztek a javaslatnak oly értelmű megváltoztatásába, hogy a betegsegélyző pénztárak gyógyszerárakat ne létesíthessenek. Ez a változtatás *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter közbelépésére történt, aki előtt a gyógyszerészeknek egy küldöttsége bebizonyította, hogy a gyógyszereket a betegsegélyző pénztárak gyógyszerárak sem adhatják olcsóbban, mint egyéb gyógyszerárak. A törvényjavaslat tehát ilyen megváltozott alakban kerül a képviselőház elé. A vita megkezdése előtt holnap *Kossuth* Ferenc fog beszédet mondani, míg a főlshózlóknak *Szterényi* József államtitkár válaszol.

— **Öngyilkos uriaszony.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délelőtt egy fiatal urinó öngyilkosságot követett el hirtelen idegrohamában. Már említették a lapok, hogy *Breuer* Gusztáv, a magyar cukoripargyár cégvezetőjének 29 éves felesége, *Veiler* Melánia Lipót-körut 17. számú lakásán, a fürdőszobában felakasztotta magát és meghalt. Délelőtt tizenegy órakor 8 éves kisleányát elküldötte a fűszereshez, míg hat éves leánykaja iskolában volt. Ezt az egyedülletet használta fel végzetes tettének végrehajtására. A cselédnek meghagyta, hogy a gyermekre vigyázzon, mert ő fürödni megy. Ezzel bement a fürdőszobába és magára zárta az ajtót. A gyermekek hazajöttek, zörgettek az ajtón, de nem kaptak választ. Félhárom órakor ment haza *Breuer*. A kis leányok közölték apjukkal, hogy anyjuk bezárkózott a fürdőszobába és azóta nem ad életjelet magáról. *Breuer* lakatost hivatott, feltörette az ajtót és a feleségét a fürdőszobában, felakasztva, holtan találta. Nyomban értesítették az esetről a rendőrséget, amely megállapította, hogy az uriaszony öngyilkosságát még a délelőtt folyamán követte el. A fürdőszoba asztalkáján egy levél volt. A borítékban a következő címre: „*Gyermekeimnek.*” A levél tartalma a következő:

„Drága jó apám közelében akarok pihenni. Budán temessenek el. Holttestem ne boncolják fel. Bocsássatok meg szeretett drága gyermekeim, a jószágos Isten tegyen benneteket boldoggá. A sirban is ti értetek imádkozó szerencsétlen anyátok.”

A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **A hullámsír.** *Konstantinápolyból* táviratozzák: Garbe, az amerikai konzulátus ügyvivője egy 90 méter magas szikláról a tengerbe zuhant. Holttestét megtalálták.

— **Gyilkos főszámvevő.** Mult hó 28-án Bécsben *Eisler* Rudolf 35 éves postatakarékpénztári főszámvevő, egy özvegy ember, féltékenységeben megölte kedvesét. *Frohner* Ottilia magánzónót, azután megszökött. A bécsi rendőrség megállapította, hogy a gyilkos Budapest felé szökött, valószínűleg azért, hogy öngyilkossá legyen, de nem lehetetlen, hogy már utközben lett öngyilkossá.

— **Illés Zsigmond előadása Észak-Afrikáról** *Illés* Zsigmond volt aradi lapszerkesztő a kereskedelmi kormány megbízásából tavaly mint kereskedelmi levelező Észak-Afrikába utazott, honnan a napokban tért vissza. Tegnap Budapesten beszámolt utja eredményéről, amiről a következőket írja a P. N.:

A kereskedelmi és hivatalos szakkörök érdeklődése mellett folyt le az az értekezlet, amelyet az észak-afrikai kivitel tárgyában hívott egybe a Kereskedelmi Múzeum igazgató-

sága, amelyen *Illés* Zsigmond észak-afrikai levelező alapos előadásban ismertette Tunisz, Algir és Marokkó gazdasági viszonyait. *Illés* Zsigmond több hónapot töltött Észak-Afrikában és egybegyűjtötte a működési területének kereskedelmére vonatkozó értékes adatokat, tanulmányozta a piaci szokványokat, az ott megkívánt csomagolási módokat és magával hozta az Észak-Afrikában már meghonosított áruk mintáit és eredeti göngyeit. A nagy számban egybegyűlt kereskedők és gyárosok, akik között éppen a kérdéses piacokon érdekelt szakmák voltak leginkább képviselve nagy érdeklődéssel nézték a bemutatott árumintákat és a levelező által közölt árakból megállapíthatták, hogy a magyar ipar és kereskedelem sok cikkben sikerrel tudná a nevezett piacokon a versenyt felvenni. Az előadó egész sokaságát sorolta fel az oly áruknak, melyek Magyarországból kivált Marokkóba exportálhatók és rámutatott arra a nagy gazdasági fellendülésre, amelynek Marokkóban a békekés helyreálltával be kell következnie. Többek felszólalása után elhatározták, hogy a közlekedési nehézségek felől további megbeszéléseket fognak a múzeumban tartani.

— **Ház-eadás.** A Szabadság-tér 1. számú házat, mint értesülünk, *Herzl* Bernát Weitzergyári igazgató eladta százezer koronáért *Goldschmidt* Sándor banküzlet-tulajdonosnak.

— **Járdánházi Kovács Lajos.** Aradon még jól emlékeznek a gyulai származású *Járdánházi Kovács* Lajos fiatal lelkészre, ki lelkes harcot vívott a délvidéki német nagyképűsködések ellen. E miatt két évvel ezelőtt Amerikába kellett menekülnie az üldöztetés elől. Most Kovács egy temesvári lapnak ezeket írta: „Örömmel írom e sorokat. Tizedikén óriási lelkesedéssel newyorki plébánosnak választottak. Az érsek 18-án megerősített és kinevezett. Ma iktattak be, az érsek helyett Munie főlshentelt püspök végezte a beiktatást. Hívem száma 50-75,000. Az isten megsegített. Áldassék és dicsőíttessék az ő szent neve. Boldogságom leirhatatlan. Ma este fátylasmenet lesz és színi előadással egybekötött banket. A nép lelkesedése leirhatatlan.”

— **Lovon a bálterembe.** A debreceni újságokban olvassuk, hogy szombaton éjjel szokatlan jelenetet röglőnzött három huszártiszt az „Arany Bika” dísztermében. Javában folyt ott az álarcos bál, amikor egyszerre az előcsarnokból belovagolt két huszárhadnagy. A lovak láttára megriadtak a mulatozók, akik közt rémület támadt. A lovasok azonban körüllovagolták a báltermet és távoztak. A különös huszárcsínyt nem lehetett megakadályozni. A lovakat éjjel vitték be az udvarba. Mire az ügyeletes rendőrök észrevették a három lovast, ezek már fellovagoltak a lépcsőn és ketten bejutottak a terembe. A harmadik lovasnak, egy méntelepi huszártisztnek, utját állották. A közönség körében nagy visszataszítást keltett az eset, amelylyel egyébként már a városi tanács is foglalkozott. E határozta a tanács, hogy ez ügyben átiratot intéz a huszárezred parancsnokságához. A tanács kijelentette benne, hogy a huszártisztek cselekedetében a város közönségének a megsértését látja s éppen ezért tiltakozik az ellen, hogy a jövőben az ilyesmi megtörténjen. Szigorú intézkedést kér az ezredparancsnokságtól s megjegyzi végül, hogy a legerélyesebb lépések megtételével veszi elejét az e fajta kedélyeskedéseknek. *Zedvits* róf ezredparancsnok már megindította a tisztek ellen a vizsgálatot.

— **Jótekonyság.** M. D. belépőjegy megváltása címén ma öt koronát küldött szerkesztőségünkbe az öreg honvédek javára. Rendelteségi helyére juttatjuk.

— **Művészi képek.** A fotograf művészet gyönyörű példányait állította ki legutóbb *Kossak J. utóda* udvari fényképész. *Kossak* J. utóda művészi fővételei és izléses képei általános dicsőrérettel találkoznak és így érthető, hogy újabb újabb feltételekkel kelt föltűnést.

— **„Milleniumtelep”** Nagyósz, Torontálmegye, minden szóóbirtokosnak és szőlő iránt érdeklődőnek ingyen és bérmentve küldi nagy magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzékét, műmellékletekkel diszítve és készséggel ad felvilágosítást és utbaigazítást szőlők ujraültetése és oltványok kezelését illetőleg. 3673

— **Szi vágy István,** kárpitos és diszító, Weitzergyáros-utca 19. szám alatt, elvállal ebben a szakmában a legszebb és legdiszesebb kivittel munkákat, gyorsan és jutányos árak mellett. 421

— **Praeservatív** ideális legjobb minőségben *Vojtek* és *Weisznál*. 201

## Felho tra vert lapszerkesztő.

### A tejhamisító orvtámadása.

#### Bot és vaskalapács.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése —

Arad, február 6.

Több mint másfél éve, hogy elintézetlenül áll annak a csuf utcai botránynak a dolga, melyet *Goldmann* József budapesti tejnagykereskedő és fővárosi bizottsági tag rendezett. *Goldmann* a tejtelepén állítólag történt üzelmek miatt, megtámadta az „Uj Hírek” című lap s ebből támadt a perpatvar. A tejnagykereskedő ugyanis megleste az utcán *Aczél* Endrét, az említett lap szerkesztőjét és az ugyancsak oda-rendelt két kocsisával szörnyen elverette. Bot-tal és vaskalapáccsal verték, míg az összecsdült nép ki nem szabadította a szerkesztőt szorongatott helyzetéből. És hogy a dolog bíróság elé került, *Goldmann*nak van gondja rá, hogy az igazság sujtó keze mentül később érje utól. Folytonos elhalasztások után — amint fővárosi tudósítónk jelenti, — ma újra tárgyalta *Wiener* Sándor dr. büntető járásbíró az ügyet, melynek története a következő:

Amint említettük, *Aczél* lapja, az „Uj Hírek” erősen támadta *Goldmann*nt, azt a vádat emelve ellene, hogy telepén iparszerűleg üzik a tejhamisítást s vele a főváros népének egészségét a legnagyobb mértékben veszélyeztetik. A leleplező cikkek érdekelt körökben nagy feltűnést keltettek, majd a megjelenésük után, mint arról annak idején egy lap beszámolt, vizsgálatot tartottak a telepén A bizottság egyik tagja, *Diner* Ákos dr. rendőrkapitány a vizsgálatról ekként nyilatkozott a szóban forgó lap tudósítója előtt:

„A *Goldmann*-féle telepről elég elítéléssel beszélni nem lehet. Mert amit ott láttunk, arról kevés embernek van fogalma. Azon a trágyadombon, mely majd emeletmagasan gözölög az udvaron, közvetlenül tejjel telt, rozsdás tejeskannák körül, nem hiszem, hogy nem művészigleny tenyésztették az embertől bacillusokat. Nem is tudok szót találni arra a piszokra, amit ott láttam. Mikor megbotránkozással azt mondtam *Goldmann*nak, hogy a telep olyan, mint a szemétdomb, ő így felelt: „Az urak váratlanul jöttek s így nem csoda, hogy nem bírtam rendet teremteni a telepén.”

A feljelentés elmondja, hogy amidőn *Aczél* Endre 1905. július 26-án délután elhagyta az Abbázia-kávéházat a Teréz-körut felé igyekezett, az Oktogon-téren eléje állt egy férfi — akit azelőtt sohasem látott — s megszólította:

— Maga a szerkesztője annak a lapnak, az „Uj Hírek”-nek, amelyik annyit hazudik rólam?

— Nem itt van a helye — felelte *Aczél* — annak, hogy erről beszéljünk.

— De itt számolunk le! — szólott *Goldmann* — mert maga a tejnagykereskedő volt az illető — és arculütötte a szerkesztőt. Ott termett e pillanatban két markos legény, *Goldmann* kocsisai s várták gazdájuk parancsát:

— Tegyétek a kocsira, aztán vigyétek ki a telepre s addig is fogjátok be a száját.

A két kocsis *Scheiber* Pál és *Mészáros* János erre rávetette magát *Aczél*ra s elkezdtek *agyba-főbe verni*, a földön cipelték s miközben *bottal*, *meg egy vaskalapáccsal folyvást ütötték*, egész az Aradi-utcaig vonszolták. *Goldmann* hátul ment, maga is ütötte tovább a botjával. Roppant kavargás támadt az élénk forgalmu téren, kirohantak az Abbázia-kávéház vendégei is *Perl* Soma ügyvéddel az élükön és segítségére siettek *Aczél*nak, akit — mondja a panasz — különben tán agyonütöttek volna. *Aczél* napokig volt beteg a megkínzása után.

A szerkesztő *Goldmann* Józsefet, valamint *Scheiber* és *Mészáros* kocsisokat könnyű testi sértés, továbbá személyes szabadság megsértése és magát a tejnagykereskedőt még *rágalmazás* címén is feljelentvén, már eddig is egész se-reg tanut hallgattak ki. A fővádlott azt hozta fel mentségére, hogy *Aczél* Endrét azért inzultálta, mert ez „megrevolverezni” próbálta. Állítólag 1000 forintot kért volna tőle. Ezzel

szemben Aczél védelme az, hogy Goldmant nem is látta soha.

A tanuk, akiket már előzőleg kihallgattak, előadták a vallomásaik során, hogy amikor a tejkereskedő és kocsisai egy tejszállító kocsival várták Aczél az Oktogon-téren, Goldmann azzal uszította embereit, hogy: „csak üssétek és verjétek, aztán — fel vele a kocsira és ki a telepre!”

Mivel a panaszos szerkesztő kijelentette a múlt tárgyaláson, hogy neki elégtétel csak Goldmantól kell, ellenben a kocsisok megbüntetését nem kívánja, a könnyű testisértés dolgában a bírő megszüntette az eljárást. A kocsisok védői, *Berczeli Antal dr.* és *Frank Rezső dr.* semmiségi panaszszal élnek amiatt, hogy őket meg se idézték a legutóbbi tárgyalásra. Együttal *Berczeli dr.* kéri a kocsisok, kik most már valójában nem vádlottak, elbocsátását.

A *lőrő*: Ohó, a személyes szabadság megsértéséért, ami hivatalból üldözendő, igenis továbbra is vád alatt állanak.

A tárgyalás a késő éjjeli órákban ért véget. A törvényszék Goldmant *négyszáz korona* pénzbírságra ítélte el. A vádlott az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

## Rothschild Károly esküvője.

### A Wertheimstein-nász.

#### Bécs szenzációja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 6.

Az osztrák főváros mai szenzációja a Rothschild-Wertheimstein nász volt. Egyrészt azért, mert a szép családi esemény a Rothschild családnak legnagyobb részét Bécsbe gyűjtötte, másrészt, mert a közönség érthető kíváncsisággal leste, hogy milyen külsőségek között fog lefolyni az európai pénzpiac egyik királyának esküvője. Különös érdekességet adott a násznak az is, hogy a menyasszony jóval — öt-hat évvel idősebb vőlegényénél, aki igazi szerelmi házasságot kötött vele.

Bécsből érkezett táviratok alapján az alábbiakban számolunk be az érdekes eseményről:

(A vendégek.)

A mai esküvőre meghívott vendégek természetesen elsősorban a két család tagjaiból teltek ki. Már napokkal ezelőtt megérkezett Bécsbe a vőlegény apja, Nathaniel lord, aki a Rothschild-ház ezidőszerinti feje s egyúttal a leggazdagabb Rothschild is. Vele jött bátyja, Walter, két unokaöccse Lyonel és Armánd, a párisi ház fejei. A bécsi házat a bécsi ház főnökének, Alfréd bárónak három fia, Alfonz, Louis és Oszkár képviselte. Eljöttek még Londonból mr Carr Richardson, a londoni ház jószágigazgatója, leányával, továbbá Jordan Károly dr., a híres angol természettudós, a londoni Rothschild-muzeum igazgatója.

Természetesen, Bécsben volt a menyasszony édesatyja, Wertheimstein Alfréd váradi nagybirtokos is és a menyasszonynak Sarolta nevű bájos huga, továbbá Ruzitska Ottóné, született Wertheimstein Adrienne, valamint a menyasszony két fivére, dr. Wertheimstein Henrik berettyóújfalusi szolgabíró és Wertheimstein Viktor ügyvédjelölt. A menyasszony nagynénje, özv. báró Königswarter Hermanné szül. Wertheimstein Sarolta nem lehetett jelen a menyegzőn, mert súlyos beteg. A nagyváradi zsidóság képviselőjében Bécsben időzik dr. Kecskeméti Lipót főrabbi s itt van még a család titkára, Mótán János is.

Magyarországból a következők voltak hivatalosak az esküvőre: Teleki Sándor gróf és neje, a Szikra néven ismert írónő, akinek oly nevezetes szerep jutott e házasság létrejöttében. 1904. nyarán ugyanis Tátrafüreden nála

ismerkedett meg a fiatal lord Rothschild Wertheimstein Rózsikával. S mikor később meglátogatta cséhtekei birtokán, „eg is kérte a kezét. Jelen voltak továbbá *Pongrácz Jenő gróf*, *Csatáry Lajos udvari tanácsos és fia*, *Csatáry Frigyes*, a Máv. helyettes-igazgatója, *Grósz Emil dr.* egyetemi tanár és *Apraxin gróf*.

(A nászajándékok.)

A menyasszony kincseket érő nászajándékokat kapott a Rothschild-család tagjaitól. Bécsben csak a rajzaik vannak. Az ajándékokat egyenesen Londonba küldték. Lady Rothschild hatalmas diadémel kedveskedett menyének. A diadémet gyöngyök és vakító briliánsok ékesítik. Lord Rothschild Nathaniel, az após, fejedelmi nyakéket és fejdísz adott ajándékba szintén briliánsokból és gyöngyökből. A bécsi ház feje, Rothschild Albert báró, mesés értékű ékszereket küldött. Maga a vőlegény csodaszép rózsaszínű gyöngyös nyakékel lepte meg a menyasszonyát. Tring város, ahol a vőlegény birtoka van, vert aranyból készült service-szel fejezte ki hódolatát leendő urnőjének.

(A menyasszonyi ruha)

A menyasszonyi ruha a szabás s varrás művészet legszebb és legtökéletesebb kompozituma, amit csak el lehet képzelni és el tudni készíteni. A ruha anyaga fehér sifon ducosse, amelynek fénye diszkrétan lágyan fénylik keresztül a sok izlésesen alkalmazott ó-brüsszeli csipkék alól. A fazon antik Maria Antoinette. Két méternél hosszabb az uszály. Az alján elől brüsszeli csipke tablier van, amelyet impozánsan font körül két pompás redőzetű széles csipke volant. A csipke tömegét narancsvirág füzérek és csokrok művészies elhelyezése teszi még hatásosabbá. A derék gazdagon van díszítve a csipke művészet remekeivel, elől fisou alakban. A mellén egy csokor festői narancs virágbimbó csokor tartja összefoglalva a válról leomló csipkéket. Az ujjá fél hosszú, teljesen csipkéből és narancsvirágból. A keztyű ugyanabból a csipke anyagból készült, mint a ruha díszje és egész az ujhosszig ér. A fátyol szintén hrüsszeli szövés, gyönyörű virágcsokor mintákkal. Alól a virágcsokrok egyre nagyobbodnak s a minta nagysága az archoz közel ritkul és kisebbedik. A fátyol elől derékig ér, hátul teljesen elfödi az uszályt. Festői gazdag redőzetben csaknem köpenyszerűen övezi át az egész alakot.

A fátyol dupla voltát nem a divat szerint alkalmazták, hanem a zsidó rítus szerint. Az egész áldás alatt a templomban elfödi a menyasszony arcát és csak az esketési szertartás végeztével emeli fel a pap. A fátyolt a fején diadém szerű alkalmazásban, élő narancsfavirág tartja össze csokorba kötve. A templomba menéskor a menyasszony fehér sifon ducesse földig érő köpenyt visel, amelyet a nyak körül hófehér, csodaszép struc-toll és marabu-tolldisz tesz különösen izlésessé. A köpeny alján a nagy szerpentin-fodrot gazdag csipke és széles fehér bársony szállagdisz díszíti egész fölvetve a köpeny elején a nyakig. Az egész dísz pazar, szép és nagyon gazdag.

(A szertartás.)

Maga a szertartás minden különösebb és nagyobb külső fény nélkül folyt le. A Józsefvárosi zsidó templom ugyan fényben uszott s a szertartásra meghívott hölgyek vagyont érő, gyönyörű toalettekben jelentek meg, de más-különbben a zsidó rítus nem engedi meg a templom feldíszítését ilyen alkalmakkor. A szertartásra csakis a meghívottakat, mint egy negyven személyt bocsájtottak be. Az urak szalonöltözetben jelentek meg, míg a hölgyeken a szabóművészet valódi remekait lehetett látni.

A násznép tizenegy órakor vonult a templomba s fél tizenkettőkor megkezdődött a szertartás, amelyet Gudemann bécsi főrabbi végzett. Gudemann németül beszélt az ifju párhoz, majd Kecskeméti nagyváradi főrabbi magyar nyelven tartott megható szónoklatot.

A szertartáson a fentebb említett vendégek kivül csak néhány kiválasztott vett részt. Az esküvő után az opera tagjaival kiegészített templomi énekkar néhány egyházi dalt énekelt s a násznép ezután a Bristol-szállóba vonult, ahol 40 terítékes dejeuner volt. A fiatal pár nyomban Velencébe utazott, ahol a Franchett grófi pár rendelkezésükre bocsájtotta palotáját. A fiatal pár hat hétig marad Velencében.

(Egy kis kellemetlenség.)

A szertartás alatt egy kellemetlen esemény zavarta meg a családi ünnep fényét. A bécsi főrabbi után ugyanis Kecskeméti főrabbi mondott magyar nyelven beszédet az ifju párhoz, amikor különös eset történt. Alig szólalt meg a magyar rabbi, hatalmasan *zugni kezdett az orgona*. Hogy mi volt ez, véletlen tévedés, vagy az ellenkezője, arról megoszlanak a vélemények. Annyi azonban tény, hogy az orgona hangja nagy zavart okozott és a nászközönség körébe püsszegés hallatszott, amíg az orgonazugás abba nem maradt. Azután folytathatta Kecskeméti magyar szónoklatát.

Némikép zavarta az ünnepet az is, hogy a vőlegény most lábalt ki erős meghüléséből s csak ma hagyhatta el a szobát, amelyet orvosa rendeletére még tegnap is egész nap őrzött.

A vendégek nagyrésze még az est folyamán elhagyta az osztrák fővárost.

## Boszu Polónyiért.

### Vázsonyit kikezdi.

#### Még mindig Róza.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 6.

Rosszul ismeri *Polónyi Gézát*, aki azt hiszi, hogy egyszerűen napirendre tér a bukása fölött. Dehogyan *Polónyi boszut* liheg s már meg is kezdte a munkáját. Amugy *Polónyimódra*, suttomban, rágal-makkal, amelyeknek nincs gazdájuk.

Budapesti tudósítónk jelenti:

Tudvalevő, hogy a bíróság kihallgatta *Schönberger Béláné* bárónét. Azóta suttogva említik, részint *Polónyi Géza* hívei, részint olyan emberek, akiket a báróné elutazása előtt fölkesett, hogy micsoda nagy szenzáció az, ami a báróné vallomásában foglaltatik. *Schönbergerné* a bíróság előtt nagy részletességgel azt vallotta, hogy nem önként adta közlésre, hanem úgy csikarták ki a *Polónyi Gézát* kompromittáló levelet. Neveket is említ, akik abban állítólag közreműködtek és legtöbbször említ *Vázsonyi Vilmos* nevét, aki őt képviselte a *Makay* kultuszminiszteri osztálytanácsossal folytatott perében.

Ez azonban csak egy része a báróné hosszú vallomásának, amely meglepő és egészen hihetetlen dolgokat tartalmaz *Vázsonyi állítólagos szerepléséről*. Emlékezetes, hogy *Schönbergerné* közvetlenül elutazása előtt hosszasan értekezett *Polónyi Dezsővel* és így már érthető annak a rágalmozó mesének föltalálása, amelyről fővárosi tudósítónk az alábbi táviratban számol be:

Egy este együtt voltak a bárónénál *Vázsonyi Vilmos*, *Herz Mór dr.* és *Guthi Imre*. Elemenőben mindhárman különböző értékes tárgyakat vittek magukkal, amelyeket a báróné





**Menyasszonyok figyelmébe!**  
 12 személyes üvegkészlet 100 drb. Frt. 25.  
 Finom gravírozott üvegből: K. 50.  
 8 Vizes üveg  
 3 Boros „  
 2 Likör „  
 12 cs. nac. v. likörpohár  
 12 Tokaji boros pohár  
 12 Vörös boros „  
 12 Söröstübler  
 18 Vizespohár  
 12 Boros pohár  
 1 Gyümölcsállvány  
 1 Befőttestál  
 12 üvegtányér

**Legfinomabb minőségű porcellánok:**  
**Étkező készlet 6 szem. 26 db. Frt. 6.50-tól**  
**feljebb.**  
 12 személyes étkezőkészlet 80 drból } Frt. 62.50  
 12 - kávészékészlet 15 - } K. 125.  
 12 - teás 15 - }  
 12 - m. kka 15 - }  
 Összesen 125 darab

Rendkívül olcsó mosdó-készletek, Villany, légszusz, benoidgáz és egyéb csillárok. Esküvői ajándékok, Valódi nikkell fűző és diszedények stb. stb.

**Gebhart Testvéreknel**  
**ARADON.**  
 Andrassy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)  
 Üveg, porcellán, tükör, képkeret, lámpa és csillár üzlet — Üvegészeti vállalat. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 224

**A praktikus orvosok**

által tett kísérletek igazolják, hogy a csukamájolaj a Scott-féle Emulsio formájában sokkal hatásosabb, mint közönséges állapotában. Egy ismert klinikán folytatott kezelés bebizonyította, hogy csukamájolaj eredeti közönséges állapotában véve saját súlyának 4-szeresével emelte a szervezet zsirtartalmát, míg a Scott-féle Emulsio formájában véve, az abban tartalmazott ugyanily mennyiségű csukamájolaj súlyának 7-szeresével túlhaladta amazét. Gyermekek, sőt válogatos, kényes betegek is állandóan minden undor nélkül és anélkül, hogy a legcsekélyebb szervezet zavartól kellene tartaniok, vehetik a Scott-féle Emulsiót.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hatán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levelezési díj befizetésével ellenében mintával bérmentve szolgál:

**Dr. BUDAI EMIL „Városi gy. gyszertára“**  
 BUDAPEST, IV., VACI-UTCA 34-50.  
 Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.  
 Kapható minden gyógyszerárban.

**KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.**

— **Tenyészbika vásár Aradon.** Az *Aradvármegyei Gazdasági Egyesület* a köztenyésztési célokra szolgáló körzeti bikák beszerzésének megkönnyítése céljából **február hó 26-án** Aradon, a honvédhuszár laktanya barak-istállóiban fogja megtartani a szokásos **tenyészbika vásárt**, amelyre csakis köztenyésztésre alkalmas magyar, simentháli, berni és pinzgaui bikák vezethetők fel. A bejelentési határidő ezen bika-vásárra február 15 én jár le. A községek részéről az eddigi bejelentések szerint igen nagy kereslet mutatkozik a tenyészbikák iránt, annyival is inkább, miután a vásáron a községek a nagyvárad m. kir. állattenyésztési ker. felügyelő közbenjötté el ismét kedvezményes áron és részletfizetésre szerezhetik be a szükségeseket s így a tenyésztőknek kilátásuk van arra, hogy felvezetett bikáik jó áron lesznek értékesíthetők.

**Nemzeti Színház.**

C) bérlet. C) bérlet.  
**Csütörtökön, 1907. évi február hó 7-én:**  
**DISZELŐDÁS**  
 az utcai harc évfordulója alkalmából:  
**1848.**  
 Látványos énekes színmű előjátékkal és 8 képben. Irta és zenéjét szerzte: Veró György.

**ELŐJÁTÉK:**

|               |              |               |               |
|---------------|--------------|---------------|---------------|
| Petőfi Sándor | Keszler Ede. | Gr. Batthyány | Ladiszlai J.  |
| Jókai Mór     | Beregi S.    | Kossuth Lajos | Hunyadi J.    |
| Irinyl József | Pápai J.     | Gr. Széchenyi | Solti Károly. |
| Zakár Gergely | Uj. Kálmán.  | Vasvári Pál   | Delli Lajos.  |
| Egy polgár    | Kulcsár L.   | Egy urhölgy   | Harmath J.    |

**SZEMÉLYEK:**

|               |               |               |               |
|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Darkó Mózes   | Szathmári Á.  | Aniko, leánya | Zalai Margit. |
| Debora, neje  | Bácsné.       | Balta János   | Delli Lajos.  |
| György, fia   | Hunyadi J.    | Popa Minók    | Nyárai A.     |
| Laczkó, fia   | Faludi K.     | Antos         | Ladiszlai J.  |
| Eszter        | Kapossy J.    | Gábor Aron    | Kulcsár L.    |
| Pistika, fia  | Benkő Gizike. | Ben József    | Várnai Jenő.  |
| Zakár         | Borbély S.    | Petőfi Sándor | Keszler Ede.  |
| Kiriska, neje | Benkőné P.    | Nemtő         | Harmath J.    |

Készletmennyiség 7 óra 15 perctől.

**NAPIREND.**

**Február 7. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Romuald.**  
 — Protestáns naptár: Rikárd. — Görög-keleti naptár: január 25); Naz. Gergely. — A nap két 7 óra 22 perckor, nyugszik 5 óra 7 perckor.  
**A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelésintézete (Mágyar-utca 4.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3-4. Dr. Fodor Adón délelőtti 8-9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtti 8-9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtti 12-1 órákor.**  
**Időjárás.** A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Éjjeli fagy, elvélve csapadék.  
**Február 8. Az aradvármegyei gazdasági-egyesület igazgató-választmányi ülése délelőtti 9 1/2 órákor.**  
**Február 9. Körjegyzőválasztás Soborsinban.**  
**Február 10. Az aradi filharmoniai-egyesület hangversenye délután 5 órákor (Fehér Kereszt) — Az aradvármegyei takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtti 10 órákor. — Az arad-hegyesjai takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 3 1/2 órákor.**  
**Február 13. Városi közgyűlés délután 4 órákor**

**DEGENEK ARADON**

Február 6

**Fehér Kereszt szálloda.** Syner Antal dr. orvos Bécs. — Cousen A. kereskedő Grác. — Bárdos Sándor mérnök és neje Sopron. — Szepesi Imre és családja Szepsiszentgyörgy. — Havasi Aladár és neje Brassó. — Végh Antal hivatalnok Budapest. — Mihályfi Endre gyárvezető Budapest. — Bakos Sándor gazdálkodó Békéscsaba. — Kmetykó Tivadar gazdálkodó Békéscsaba. — Beck Alajos hivatalnok Törökbecse. — Steinitzer Salamon kereskedő Csánádapátfalva. — Zsiros Imre kisbirtos és neje Szabadka. — Farkas Kálmán vállalkozó Diósgyőr. — Bedő Elemér könyvvezető Temesvár. — Vischnofski Márton gyárvezető Hainica. — Sipos Manó utazó és neje Sopron. — Sugár Nándor utazó Kecskemét. — Györfi Mór utazó Nagyvárad. — Kemény Artur utazó Nagyvárad. — Höngig Salamon utazó

Zimony. — Fischer Lajos utazó Budapest. — Weisz Dávid utazó Budapest. — Delfin Samu utazó Budapest. — Neu Jakab utazó Budapest. — Vészi Jenő utazó Budapest. — Molnár Manó utazó Budapest. — Taussig Mór utazó Budapest. — Csillag Herman utazó Budapest. — Fischer Károly utazó Bécs. — Sattler Zsigmond utazó Zécs. — Rotfeld Mór utazó Bécs. — Kelier Andor utazó Bécs. — Beregi Simon utazó Bécs.  
**Központi szálloda.** Böhm Miklós uradalmi titkár Kétegyháza. — Kabdebo István birtokos Talpas. — Scheer Zsigmond kereskedő Bécs. — Veldin Vilmos huszár főhadnagy Grodek. — Ernest Erzsébet kereskedő neje Budapest. — Weiszkopf Zsigmond kereskedő Budapest. — Neuwalter Hugó kereskedő Bécs. — Thury Ferenc dr. ügyvédjelölt Békésgyula. — Schachter Mór fatereskedő Zólyom. — Biró Mór mérnök Budapest. — Török Elemér segédtanár Debrecen. — Szenes Gyula kereskedő Budapest. — Alföldi Armin ekszerész Budapest. — De Poli Felice mérnök Milano. — Talero milio mérnök Milano. — Alteaner Marcel kapitány Krajova. — Freund Sándor kereskedő Budapest.

8691 - 1907.

**Hirdetmény.**

Városunk törvényhatósági bizottságának 11092/264-1905. számú határozata nyomán most már harmadizben közhírré tesszük, hogy az aradi villamossági részvénytársaság részére világítási és erőátviteli célokra villamos áramnak iparszerű szolgáltatására és ezen célra a város területén vezetékeknek elhelyezésére szerződésileg biztosított kizárólagosság folyó évi február hó 1-én megszűnt.  
 Arad, 1907. évi február hó 6-án.  
**A városi tanács.**

A tudomány mai álláspontjánál bebizonyítható, hogy  
**Odol**  
 a legjobb szer a fogak és a szájnyálcsára  
 1/4 Üveg: K. 2,-  
**ODOL enyhe (rózsaszín)**  
 Városi körzeti üvegek arad-hegyesjai Odol tartalmaznak.  
 „Odol” szájvizgyár  
 Lingner K.A. Bodenbech (Csehborsz.)  
**Odol enyhe**  
 Ismerhető jel: vörös kör az etiketten.

Nagyon sokan vannak, főképp hölgyek és gyermekek, akik nem szeretik az Odol velős és tartós ízét s enyhébb illatot kedvelnek. Hogy kedvükben járjunk, az erős eredeti Odolon kívül a szakkörök előtt már néhány év óta ismert enyhébb rózsaszínű

**„Odol enyhe“-t**  
 (rózsaszín)

hoztuk forgalomba.  
 Ez az új „Odol enyhe“ kitünően ízlik majd érzékenyebb embereknek, főképp nőknek és gyermekeknek. Urak bizonyára megmaradnak az eredeti, erős ízű Odol mellett.  
 Külön fel kell említenünk, hogy az új készítmény, amely különösen külföldön tett szert közkedveltségre, az évek óta ismert eredeti Odoltól tisztán csak abban különbözik, hogy enyhébb íze van, de tisztító tulajdonsága épp olyan.  
 Külsőleg az „Odol enyhe“ abban különbözik az eredeti Odoltól, hogy a kék etiketten vörös kör van.  
 3995

**3 szó: Bársony. Harisnya. Szabadság-tér.**

1365—1907. khsz.

### Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi ministerium 16504. eln. VII. B. 1. 1906. számú körrendelete alapján közhírré teszem, hogy amennyiben valaki külföldről származó erdei növényeket, mint 1 m. magasságot lombfa csemetékét, vagy 50 cm. magasságot meg nem haladó tülevelűeket fatenyésztési, illetve erdősítési célokból, nem pedig disznóvénnyek gyanánt parkok, vagy fasorok telepítése céljából óhajt vámmentesen behozatni, ez a körülmény a magyar szent korona országainak területére való behozatal előtt az illetékes királyi erdőfelügyelő által kiállított bizonyítvánnyal igazolandó.

A királyi erdőfelügyelőségek székhelyei a következő városokban van: Besztercebánya, Brassó, Debrecen, Budapest, Déva, Győr, Kassa, Kolozsvár, Marmarossziget, Marosvásárhely, Miskolc, Nagyszeben, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Szeged, Szombathely, Temesvár, Turócszentmárton és Ungvár.

A horvát bán ur pedig akként intézkedett, hogy a Horvát-Szlávon országok területére történő szállításoknál a szükséges bizonyítványokat a Belovár, Gospic, Pozsega és Vukovaron székelő kir. vármegyei hatóságok, illetőleg a vármegyékbe be nem kebelezett Eszék, Varasd, Zágráb és Zimony városokban a városi tanácsok polgármesterei állítsák ki.

Felmerülő esetben a külföldi erdei növények vámmentes behozatalát biztosító igazolványokért közvetlenül az illetékes kir. erdőfelügyelőséghez kell fordulni.

Arad, 1907. évi február hó 1-én.

Sarlot Domokos, s. k.  
főkapitány.

**BIZTOS ALAP**

ANDRÉNYI SEC

UJOÍTÓ-FRISS SZAKEMBEREK ZAMAT. ELISMERÉSE.

HÁGYOMÁNYOS FRANCZIA MÓDSZER. REMEK ILLAT. KIVÁLÓ APRÓ GYÖNGY.

NAGY GONDBAL MEGVALÓGATOTT BOROZ. SZAKSZERŰ KEZELÉS. ELKIISMERETES GONDOZÁS. SAJÁT MINTA SZERŰ SZŐLŐBIRTOK.

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

**filc (nemez)**

ipari célokra jutányos áron eladó.

**KNEFFEL KÁROLY és FIA**

VASKERESKEDÉS

SZÉNOSZITALYA

ARAD, ANDRÁSSY TÉR 12. SZ.

TAKARÉKTÜZHELY-SZÉN. BÜKK-FASZÉN.

LÉGSZESZ-PIRSZÉN. KOVÁCS-SZÉN.

**SALON-FÜTŐSZÉN.**

És más méretű tűzfa minden mennyiségben

HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS

MESZRENDELÉSEK

szállításra

FRANZTIÓTI KÉRMŰK.

TELEFON SZÁM 139

**Köszén tüzeles**

takaréktüzhelyben és kályhában rendkívül hőtartó és jelentékenyen

olcsóbb mint a tűz fa.

Alapított 1869  
Megyei és városi telefon 389.

## Agyagáru és kályhagyár

Arad, Halász-utcza.

Ajánlja saját a legjobb tűzmentes agyagból készült  
**cserépkályháit és kandalóit**

minden kivitelben, ugyszintén **takarék-tüzhelyek és fürdőkádák kifalazását, nemkülönbben központi fűtések be rendezését** bármely rendszer szerint.

Továbbá minden a kályhás iparhoz tartozó **javítások vagy át-alkítások megbízható szakképzett szerelők által pontosan és gyorsan, a lehető legjutányosabb árban végeztetnek** úgy helyben, mint vidéken.

**Összes cserépkályhám bármely rendszerű vasbetéttel mint gyorsmelegítő kívánatra felszerelhető, nemkülönbben Maidingen rendszer szerint fekete vagy pirszén fűtésre mint töltőkályha felállítható.**

B. megbízását kérve, maradtam

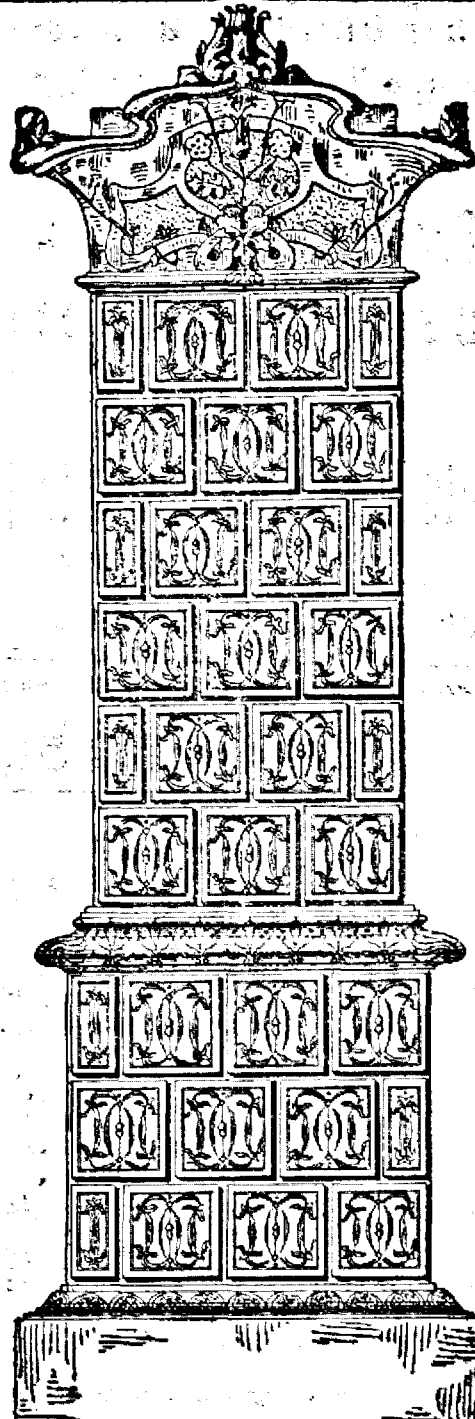
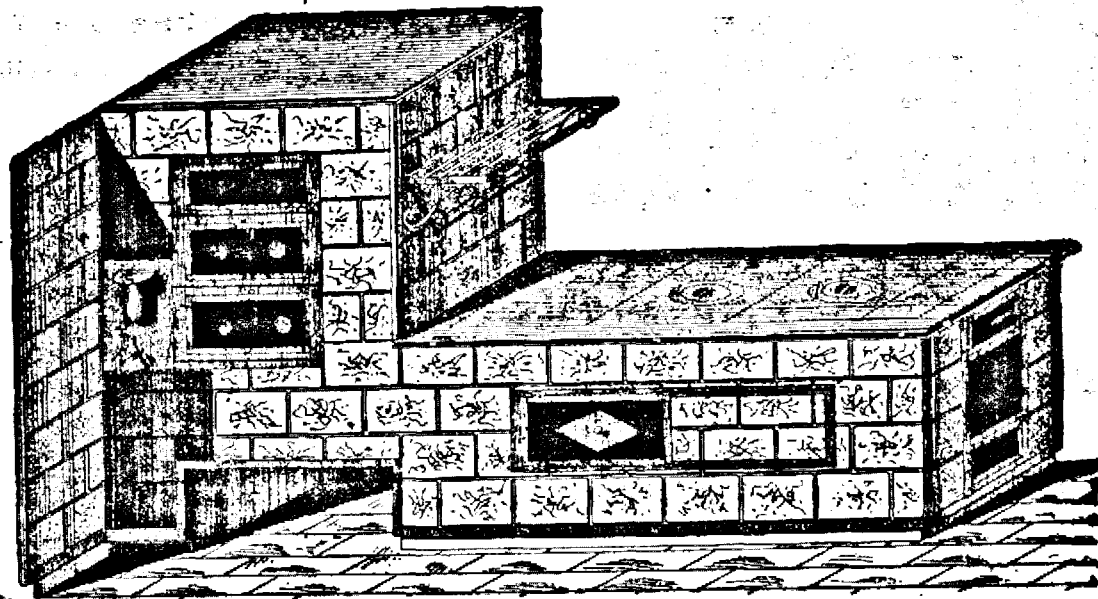
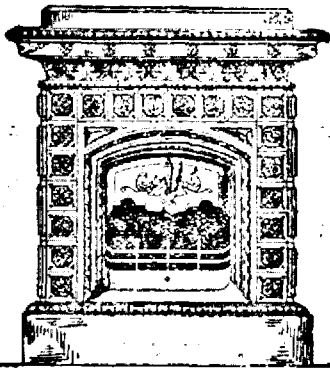
188

kiváló tisztelettel

## BALOGH DÁVID

kályhás-mester.

Képes mintakönyv kívánatra bárkinek bérmentve megküldetik.



Megérkeztek a béli divat-ujdonságok!

**Brunner Béla**

divat- és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20. sz.

(Porray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszébb és legdivatosabb béli ingek, gallérok, kékzők, nyakkendők, keztük, selyem szabandók, harinyák, s.b. ujdonságok kaphatók.

Legszébb béli toll-, selyem-, gazé-legyezők kiállításán mélyen lezállított árakon.

Nagyszerű választék francia és angol illatszer különlegességekben.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 222

Ha köszvényben, reumában, ischiasban szenved. Vegyen egy üveg

**Dr. Flesch-fele**

**köszvény-szeszt,**

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

**Dr. FLESCHE E. M.**

„Magyar korona“ gyógyszerárban

Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük. 160

M-Pécskán a főtér-  
ren a Turszky Nándor  
féle jó forgalmu

fűszer, festék és  
csemege-üzlet

házzal együtt  
eladó, esetleg bérbeadó.

Értekezhetni 416

Özv. Turszky Nándornénál Pécska.

Nagyban és kicsinyben.

Braun Ignác

**Kubina Béla**

üzletvezető papírkereskedése ARAD, Deák Ferenc-utca 2. (Sebesi ház) volt Krausz Paulin-féle üzlethelyiségben megoyilt. Ajánlja dusan felszerelt raktárát, a legolcsóbb árak mellett nagyban és kicsinyben. Szivarka hüvelyek gyári raktára. 1 doboz 100 darab 8 krtól 30 krig, 10 doboz 1000 darab 70 krtól 2 frtig. Képes levelezőlapok nagy választékban. Darabja 1 krtól 10 krig, 100 drbként 80 krtól 7 frtig. Azonkívül minden e szakmába vágó áruk, író és levélpapírok, üzleti könyvek, iskolai írószerek, füzetek, szoval mindennemű cikkek a legolcsóbb árban kaphatók. **Pontos és gyors kiszolgálás.** A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért eszedzik

**Kubina Béla,**

üzletvezető.

2871

Hallatlan olcsó árak.

**Egy vidéki**

Fogyasztási és értékesítő szövetkezet

szakképzett

**üzletvezetőt**

keres.

Ajánlatokat kérünk az igények megjelölésével a kiadóhivatal utján.

488

Telefon szám 126

Telefon szám 126

**WUNDER, kárpitos műterme**

Temesvár-Belváros,

**Korvin Mátyás-utca 8.**

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos-műtermét, a legújabb, legstilszerűbb és legolcsóbb díszítéseit és butormunkáit. — Elválllok — konkurrenzia nélkül —

**lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket**

a legerényebbtől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Szám-talanszor bebizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.: Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a legnagyobb és legelőkelőbb műtermekben szerzett tapasztalataim révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közönség bizalmát megnyerem.

Kiváló tisztelettel

**WUNDER VILMOS.**

Plissirozás lirozás és gouvebár-  
mely szélességben elfogadtatik.

Városi telefon 477.

**Ifj. Kopetkó**

**Károly**

Arad, Weitzer János-u. 2.

(Minorita-palota.)

Báli seson beálltával

Báli keztyük,

Báli harinyák,

Báli legyezők,

Báli virágokban

óriási nagy választék.

Megyei telefon 477.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy **Fischer Samu**

**pék- és sütőde**

üzletét

svettem és saját nevem alatt vezetem. — Minden nap friss fehér sütemény, fehér kenyér, barna és rozskenyér és valódi gracham kenyér, déliáni sütemény és házi kenyér szépen és ízletesen lesz készítve.

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

**Leicher Frigyes,**

Deák Ferencz-utca 16.

**Kilényi C. és Társa**

divat-, kézmű-, rövidaru és fehérnemű

**uj áruháza**

a lozset főherceg uton megnyilt.

28 évig az aréna épületben volt üzletünket a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

(Müller-házba)

**helyeztük át.**

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt.

Magunkat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel **KILENYI C. és TÁRSA** a „Kék polyó“-hoz.

József főherceg-ut 11. 428

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

**Pénzkölcsön**

ház és földbirtokra a legmagasabb értékig törlesztési részletekben való visszafizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

**KLEIN JÓZSEF** Arad, Radnai-ut 10. sz.

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó árban eladók, u. m.: Lövész-u 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lehel-utca 14., Lehel-utca 19. sz. földszintes házak és Uj-Mikalakan a motoros mentén 440. számú ház, mely 3—4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor. ért törlesztésre eladó.

# 30 napig maradnak érvényben ezen rendkívül mélyen leszállított Occassió árak.

Csak elsőrendű minőségű áruk olcsó árban!

|                                                                                           |      |      |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Rumburgi vászon uri nadrágra . . . . .                                                    | frt  | 3.85 | 4.45 |
| Teljes vég királyvászon női fehérneműre,<br>vékony szálu . . . . .                        | "    | 5.—  | 5.50 |
| Teljes vég hollandi vászon ágyneműre . . . . .                                            | "    | 5.80 | 6.65 |
| Cégem különlegessége 50 rőfös rumburgi<br>minden célra alkalmas . . . . .                 | "    | 7.95 | 9.—  |
| Teljes vég szintartó Canavász, kitűnő mi-<br>nőség . . . . .                              | 3.90 | 4.50 | 5.50 |
| Teljes vég Schifon, kitűnő minőség . . . . .                                              | frt  | 3.90 |      |
| " " Schroll, kitűnő minőség . . . . .                                                     | "    | 4.85 |      |
| " " " jobb minőség . . . . .                                                              | "    | 5.25 |      |
| " " " egész finom minőség . . . . .                                                       | "    | 6.65 |      |
| Lepedővászon varrás nélkül 1 szélben                                                      | 5.94 | 6.50 | 7.75 |
| 6 személyes cérna damaszt étkezőteríték,<br>abrosz és 6 szalvéta . . . . .                | frt  | 1.85 | 2.45 |
| 12 személyes cérna damaszt étkező teríték,<br>abrosz és 12 szalvéta . . . . .             | "    | 5.—  | 6.35 |
| 6 személyes szebbnél-szebb cérna damaszt<br>kávés teríték, abrosz és 6 szalvéta . . . . . | 1.35 | 1.66 | 2.75 |
| 6 darab cérna damaszt óriási törülköző                                                    | frt  | 1.44 |      |
| 6 " vászon pohártörő 65 kr., lenvászonból                                                 | "    | —88  | 1.25 |
| 6 " flanel pohártörő . . . . .                                                            | "    | —48  |      |
| Alkalmi vétel rouge paplan most . . . . .                                                 |      | 2.72 |      |
| Selyem klott óriási paplan, vattás . . . . .                                              |      | 3.74 |      |
| Flanel takaró gyönyörű mintákban . . . . .                                                | 1.25 | 1.65 | 2.25 |

## Uri fehérneműekre.

|                                                                  |     |      |
|------------------------------------------------------------------|-----|------|
| 5 rétü kszelő, szines vagy fehér . . . . .                       | frt | —24  |
| R. A. 5 rétü uri gallér, darabja . . . . .                       | "   | —15  |
| Tartós uri ing, sima, divatos mellel . . . . .                   | "   | —98  |
| D. D. Schifon uri ing, sima, redős vagy<br>piké mellel . . . . . | "   | 1.12 |
| R. R. Schifon diszes, sima, redős vagy<br>piké mellel . . . . .  | "   | 1.32 |
| R. R. Schifon báló ing . . . . .                                 | "   | 1.13 |
| Tirol körper uri alsó nadrág 37, 52 és 68 krajczár.              |     |      |
| Francia szabásu himzett, gombos uri nadrág 72 kr.                |     |      |
| 6 darab kitűnő vászon zsebkendő 49, 65, 78, 95 kr.               |     |      |
| Fegyházi kötött uri harisnya most 15, 22, 29 kr.                 |     |      |
| Kötött gyapju uri harisnya most 35, 42, 46 kr.                   |     |      |
| Tartós uri esernyő 1 frt 25 kr.                                  |     |      |
| Mindenki vegyen nyerselyem elegáns esernyő most 1 frt 75.        |     |      |

Valamint összes raktáron lévő áruk minden  
versenyt felülmuló olcsó árban.

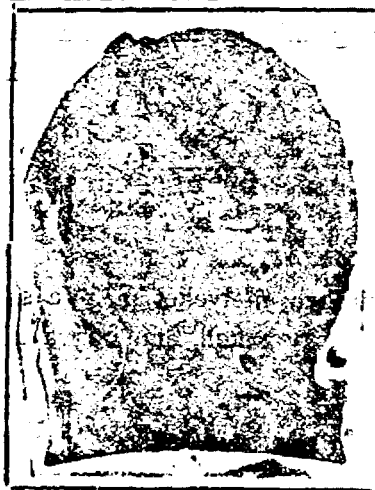
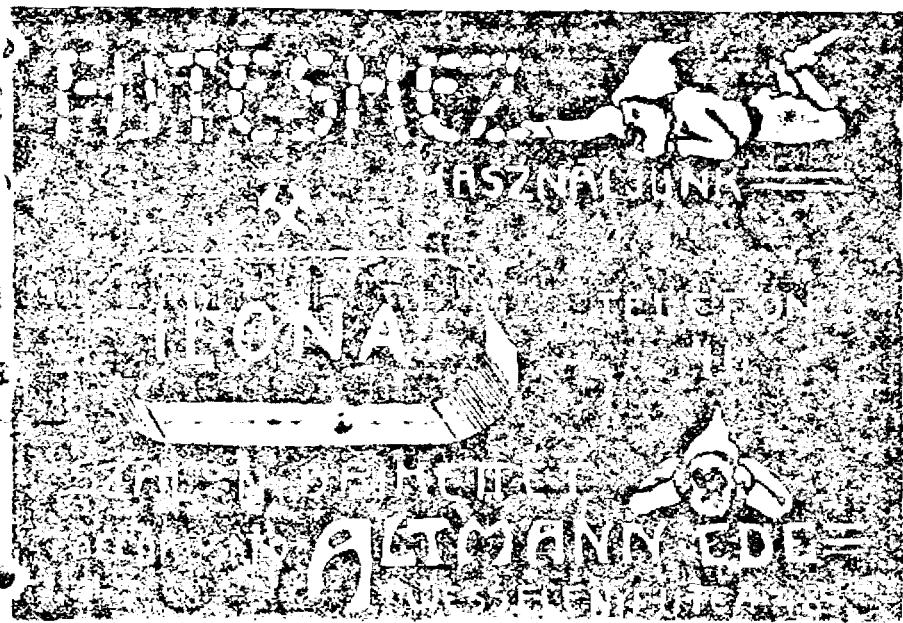
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Meg nem felelő árúért a pénz visszajárunk. 168

# Reiner S. Sándor

alkalmi áruháza Szabadság-tér 15.

A nagyforgalom miatt mintákat nem küldhetünk.



Sok millió előkelő  
urhölgy használja a  
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely szívtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és bizonyan ható  
ártalmatlan szírt szepítők, májtoltok, bőrtakák, pattan-  
ások, kitések s mindennemű bőrhibák ellen. A világ  
legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek an-  
nak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után  
erről mindenki meg fog győződni.

Készítli:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 808

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

## Vérszegénység és sápkórban

szennvedők

## Rozsnyay vasas china borát

használva, a legnagyobb eredményt érik el. Bevásárlásnál csak  
a valódi Rozsnyay féltét fogadjuk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill.

Finom

## Jamaicai Rum

a legelső angol országtól hozatva.

Próba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapható egyedül:

## Rozsnyay Mátyás

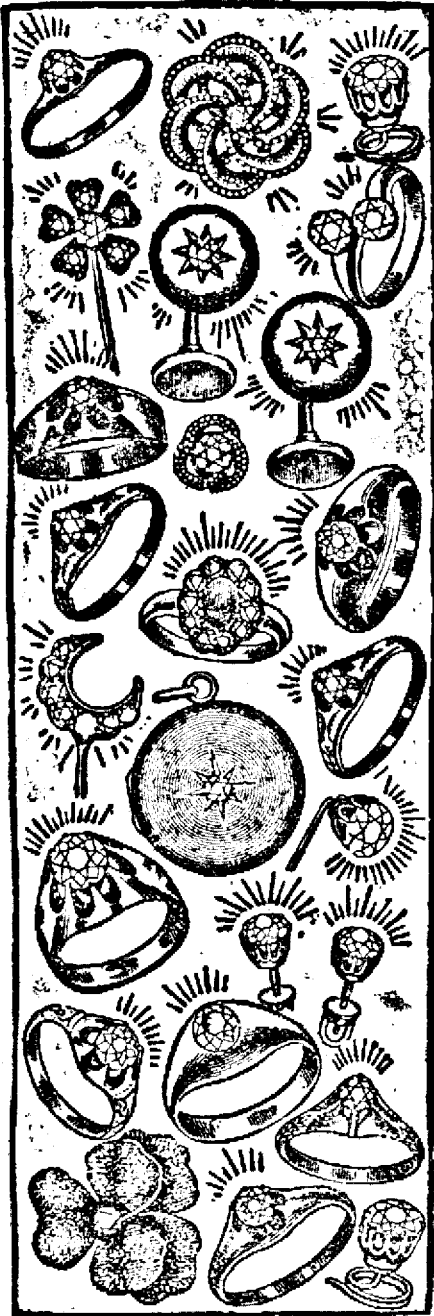
gyógyszertárában

459

Arad, Szabadság-tér.

# Utolsó ármérséklés!

1 Korona! Darab 1 Korona! Darab 1 Korona!  
Ez azon ár, amelyre ön várt!



## TUDOR-ból

még mindig nagyszámu ékszertárgyak vannak raktáron, a híres

### gyémántokkal

kirakva, melyeket még a szerződés lejáratá előtt folyósítani kell, ennél fogva elhatároztuk, hogy még

### egy utolsó áldozatot

hozunk. Még mindig nagy választék van raktáron u. m. gyűrűk, mellék, nyakkendők, függők, kézelő- és mellgombok, függelékek stb. stb. melyek gyönyörűen ragyogó

## TUDOR GYÉMÁNTOKKAL

a világ legszebb utánzata vannak kirakva.

Ezelőtt



Koronáért

lettek eladva

ma a neveltséges csekély árban



darabonként

Koronáért

lesznek eladva

(Foglalással együtt)

Tudor gyémántok kaphatók kizárólag csak:

**DEUTSCH TESTVÉREK** cégnél

Arad, Andrassy-ter 17. szám.

\*\*

Most jelent meg:  
**BOLYONGÁSAIM**  
**AMERIKÁBAN.**

Utleírások a tropusok vidékéről a Mexikói köztársaság tüzetes ismertetésével

Irta: **BÁNÓ JENŐ.**

Diszes, illusztrált munka.  
— Ára: 10 korona. —

Kapható az „Athenaeum” könyvtárában Budapesten, vagy bármely könyveskereskedésben.

\*\*

## Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható  
**Pollak Sándor**  
körkemenca téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.  
A motoros vasút megálló helye.  
Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

Rendelések felvétetnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserépekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

**A ki jó**

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg

**Rumkivonatot.**

Ebből a rajta lévő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:  
**Földes Kelemen**  
gyógyszerésznél

Amerikai

önműködő ablakredőket  
gyárilag készít

**ZIMMERMANN és EISELE**

**Grammofonok!**

János vitéz, Gül-Baba és a világ legnagyobb művészeinek előadásait otthon élvezheti! Csekély havi részletekben kapható

**ZIMMERMANN és EISELE**

Aradon, Weitzer János-utca sarkán, a „Zöld papagály”-hoz.  
Telefon 275. szám. 2783 Telefon 275. szám.

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

**Ladánkai gazdaságba,**

Aradmegye, borosjenői járás, Gurba község határán egy gépészkovácsot keresek április 1-ére való belépéssel. Feltételek személyesen tudakolandók Fekete Ignác, gazdaságtisztánél. 446

**Kis bolti helyiség**

Szabadság-tér 17. szám alatt folyó évi május hó 1-től kiadó. 465

**Székudvar községben**

a legélénkebb forgalmu helyen egy korlátlan italmérési engedéllyel bíró vegyeskereskedés házzal együtt eladó. Cim a kiadóban. 146

**Jó forgalmu**

helyen levő kis tőzsde azonnali fizetésért és átvételre kerestetik. Ajánlatok „Tőzsde” cim alatt a kiadóhivatalba címzendők. 436

**Kereskedő segéd,**

önálló elárusító, rőfös és divatáru szakmában, 24-26 éves, azonnal fölvetetik Glesinger József divat-áruházában. 433

**Kiadó új házban**

egy második emeleten levő kényelmes uri lakás 4 szobával, fürdő és cselédszobával, villany és gázvilágítással 1907. május hó 1-től. Könyök-utca 5. szám. 435

**Gépirónó állást keres.**

Cim a kiadóban.

20 drb.

**Aradi ipar és népbank részvény egyben vagy darabonként eladó. Boros Béni-tér 15. I. 12.** 437

**Elegáns**

garçon lakásnak vagy irodai helyiségnek kiválóan alkalmas első emeleti lakás kiadó. A lakás három utcai szobából és előszobából áll, külön bejárattal a lépcsőházból. Bármikor megtekinthető Deák Ferenc-utca 30. sz. alatt. 443

**Kis birtok**

10-50 holdas, épülettel, esetleg állatállomány-nyal és gazdasági eszközökkel megvételre kerestetik. — Ajánlatokat „Kisbirtok” jellegével a kiadóhivatal közvetíti.

**Üzletnek vagy műhelynek**

alkalmas sarok utcai helyiség lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám.

**Cotillionok**

nagy választékban, olcsó áron kaphatók **Ingusz I. és Ft.**, könyv- és papirkereskedésben Arad. Városi és megyei telefon 517 szám. 361

**Több száz**

rongált dobozu levélpapírt minden elfogadható árban árusítok. Vezek könyvtárakat. — **Kerpel Izab** könyvkereskedő. 2685

**Biztos existenzia!**

Ügyes, jó beszéd tehetségű urak állhatók a kalmazzi st kaphatnak egy könnyen eladható házi cizmek eladására. Penzbeszedők óvadékká kerestetnek. Ajánlatok „K G I C O.” jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 2881

**Vidéken lakó háztulajdonosok figyelmébe!**

**Keresek Aradon egy házat kerttel, egy, esetleg több lakással bérbe, vagy megvételre. Cim a kiadóhivatalba kéretik.**

**Uj házban**

Erzsébet királyné-körút 37. szám azonnal kiadó első emeleten 5 utcai-szoba összes mellékhelyiségekkel, második emeleten 6 szobás lakás-öt külön kijáratral, első májusra egy üzlethelyiség két szobás lakással, egy raktár, a mely nagy műhelynek is alkalmas. Bővebb értesítést Dr. Sugár ügyvédnél. 409

**Méhes eladó.**

Egy teljesen felszerelt méhes 25 drb. Dzierzon kaptárral (országos méretű) mézpergetővel s a hozzá tartozó aprósággal olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 480

**Szőlő!**

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő szép nagy épülettel, uri lakással teljesen berendezve eladó. Cim a kiadóhivatalban. 479

**Papagály eladó.**

Egy zöld beszélő papagály kalitkával olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 481

**Vasutasoknak!**

és a kiknek szűrsége van pontos órára, az javitassa óráját feltétlenül!

**Kepes M.**

chronometer és műórásnál

**ARADON, Asztalos Sándor-utca 5. szám alatt,** ahol bármilyen (speciál) óra 3 évi jótállással lesz pontosan javítva és szabályozva. 192

**Uri szabó!**

**Fábián Sándor Arad,**

az arad-hegyaljai motoros vasutak és az aradi és csanádi egyesült vasutak szállítója

**Variassy-utca 2. szám.**

(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készít a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz (gála) ruhákat, kép szerint is, mágnások, főispánok, országgy. képviselők és kir. anyakönyvvezetők részére, ugyisintén sportruhákat is.

Mindenemű katonai, pénzügyi, vasúti és intézeti egyenruhákat, polgári ruhákat a legfinomabb angol és francia szövetekből, a legutolsó divat szerint, mérsékelt árak mellett. 400

Kiváló tisztelettel

**Fábián Sándor.**

Kérem szives értesítését, hogy gazdag mintagyűjteményemmel mikor legyek tiszteletem.

**Hölgyek és uraknak igen fontos!**

Hajós-féle

**Hajregenerator**

az ősz haj eredeti színt és ifjúkori szépségét rövid idő alatt visszaadja. Sem a fahőrt, sem a fahérneműt nem piszkítja. **Ára 1 kor. 20 fillér.**

Hajós-féle

**Goldelse**

aranyszőkére fest minden haját. Meglepő eredmény. Teljesen ártalmatlan. A hajbőrt erősíti, a korpaképződést megszünteti. **Ára egy üvegnek 2 kor.**

Hajós-féle

**Depilatorium**

kitűnő a maga nemében, páratlan szőrvesztő szer. Kezelése a legegyszerűbb, 5 perc alatt a haját bármely helyről eltávolítja. **Ára 1 kor.**

Fenti szerek kaphatók a készítőnél:

**Hajós Árpád**

gyógyszertárban

313

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

**KOSSUTH-utca 67. sz.**

**CZERNUCZAY MIHÁLY**

cipész-mester szaktében

a legjobb anyagból készült **férfi, női és gyermek cipők** nagy választékban — Megrendeléseknél színes bőrök nagy választéka.

**Saját készítés!**

221 **Olcsó ár!**

**Pontos kiszolgálás!**

Rendkívüli újítás a

**ruhavarrás**

terén.

*Nagy-árus As-zonyom!*

Mielőtt ruhát varratna, tegyen nálam kísérletet. Bobizonyítom a melyen titelt hölgyközönségnek, hogy olcsó árért is lehet izléses, csinos és finom munkát végezni.

Teljes ruha varrás . . . 5 frt.  
Kosztüm . . . 7 frt.  
Schlafrock . . . 2 frt.  
Blaz . . . 2 frt.

Kiváló tisztelettel 468

**özy. Perin Mirónné,**

Kossuth-utca 68. sz.

**Maszni János**

építész és építő-mester műszaki irodája

**Arad, Andrassy-tér 8.**

(Templommal szemben.)

Elfogad az építészterén előforduló mindennemű

**irodai és kivitelezési munkálatot.**

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségszámításokat kivánatra készítik.

Az építészterén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.

Vázlat terveket ingyen készítek.

Tisztelettel

**Maszni János,**

építész. 103

Minden elképzelhető

**órajavítás**  
**1 korona.**

Zsebóraüveg, mutató 10 kr.

**Schwimmer Albert**

órasmesternél Aradon, 450

Szabadság-tér 5-6. szám alatt.

(Pálai kávéház mellett.)

Kérem a címre

ügyelni.

## Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. áll. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjigogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

## törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

471

## Hopp Károly

műszaki irodája

Arad, Széchenyi-utca 5. sz.

Tervezése és kivitele:

### vizellátás és világítási,

valamint

mórtotelepeknek, stb.

Elsőrendű különlegességi

\* gyárak képviselősege. \*

455

## RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi sasionra való tekintettel a villa- és kerttulajdonos urakat, hogy

kerti lugasaim, székeim-, padjaim- és napvédőim elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

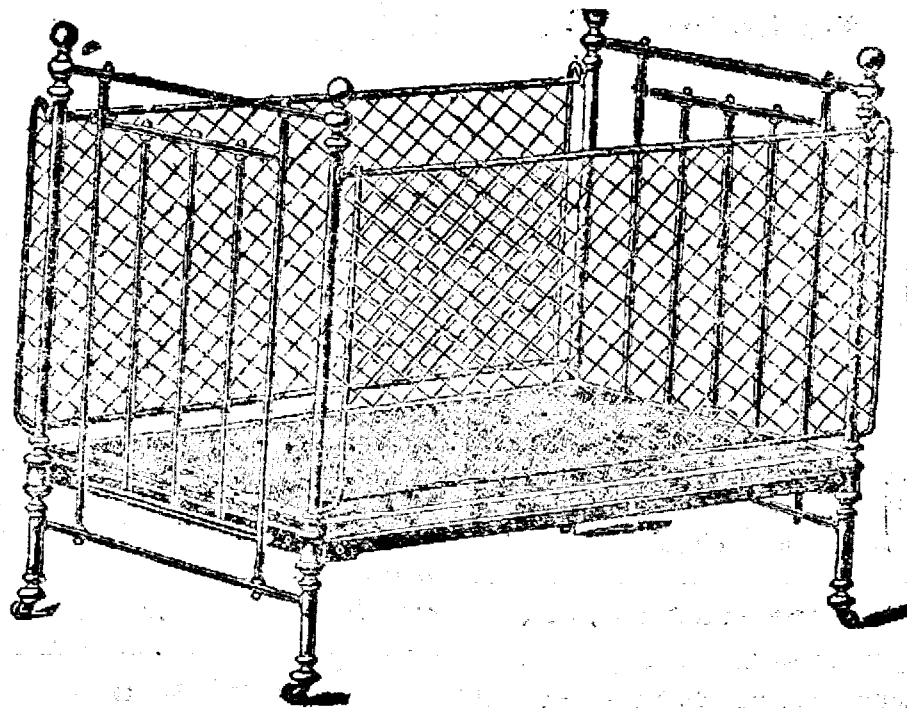
Saját gyártmányu

463

## RÉZ- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek

piazar kiállításban.

Kivánatra képes árjegyzékkel vagy írásbelileg szolgálok költségvetéssel



Szives megrendelést kér kitünő tisztelettel

## FLEISCHER TESTVÉREK.

Gyárhelyiség: Aulich Lajos-utca 14. szám.

Raktár: Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)

Telefon szám 423.

## Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár

részvénytársaság

## XVII-ik rendes közgyűlését

1907. évi február hó 24-én ó. e. 11 órakor

Aradon, saját helyiségében fogja megtartani.

### Járgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megszavazása.

2. Az alapszabályok 67. és 77. §-ai értelmében egy igazgatósági tag és egy választmányi tag választása.

3. A részvényesek netaláni indítványai.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókin-tézeteinél Makón, Pécskán és Nagyszentmiklóson még le nem járt szelvényeivel együtt, letételt.

Aradon, 1907. február hó 2-án.

491

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.